

Kommunfullmäktige

Kallelse

Nämnd	Kommunfullmäktige
Datum och tid	2022-11-08 kl. 18.00
Plats	Storbrunn, biosalongen, i Östhammar
Sekreterare	Anna Lidvall Gräll
Ordförande	Lennart Owenius (M)

Ärendelista

1. Val av justerare	2
2. Fastställande av föredragningslistan	2
3. Allmänhetens frågestund	3
4. Information	4
5. Delårsbokslut för kommunstyrelsen perioden januari – augusti 2022 med helårsprognos 2022	5
6. Delårsbokslut för Östhammars kommun perioden januari – augusti 2022	6
7. Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut kvartal 2 2022	7
8. Redovisning av obesvarade motioner	8
9. Redovisning av medborgarmotioner	9
10. Sammanträdesdagar för kommunfullmäktige 2023	11
11. Anmälningssärende, Aktuellt i slutförvarsfrågan	12

Kommunfullmäktige

- 1. Val av justerare**

- 2. Fastställande av föredragningslistan**

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-91

3. Allmänhetens frågestund

Förslag till beslut

Allmänhetens frågestund förklaras avslutad.

Ärendebeskrivning

Frågor ska lämnas till kommunfullmäktiges sekretariat senast sex dagar innan sammanträdet. Fråga ska vara kortfattad och får inte gälla myndighetsutövning mot enskild. Ordförande läser upp frågan på sammanträdet. Frågeställaren ska vara närvarande och har möjlighet att yttra sig.

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-4

4. Information

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor. Information till fullmäktige kan enligt arbetsordningen lämnas från kommunalråden, nämnder, styrelser, förvaltningar, fullmäktigeberedningar, och kommunala bolag samt de förtroendevalda revisorerna. Yttranderätt gäller enligt kommunallagen och arbetsordningen

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-628

**5. Delårsbokslut för kommunstyrelsen perioden januari – augusti
2022 med helårsprognos 2022**

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner delårsbokslut för kommunstyrelsens verksamhet för perioden januari- augusti 2022.

Ärendebeskrivning

Sedan 2021 har Östhammars kommun börjat arbeta utifrån ett nytt styrdokument för budgetuppföljning vad gäller drift- och investeringsbudget. I styrdokumentet beskrivs att det sex gånger per år ska ske en rapportering till kommunstyrelsen. Per april (tertiarapport), augusti (delårsbokslut) och december (helårsbokslut) görs en större skriftlig rapportering. Per februari, juni och oktober görs en enklare rapportering. I den skriftliga rapporten ska det ingå en prognos om måluppfyllelse för de satta verksamhetsmålen och budgetföljsamhet.

Beslutsunderlag

Budgetuppföljning för driftbudget respektive investeringsbudget för perioden

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Ulf Andersson
Christina Stenhammar
Helen Åsbrink

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-627

6. Delårsbokslut för Östhammars kommun perioden januari – augusti 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner delårsbokslut för kommunens verksamhet för perioden januari- augusti 2022.

Ärendebeskrivning

Bifogat återfinns kommunstyrelsens förslag till delårsbokslut för Östhammars kommun avseende perioden januari till augusti 2022. I delårsbokslutet redogörs för kommunens verksamhet under perioden. Delårsbokslutet innehåller hur och om de av fullmäktige beslutade målen har uppnåtts eller ej samt en redogörelse över budgetutfallet för perioden samt en prognos för helåret.

Kommunstyrelsens samlade bedömning är att kommunen i delar har uppnått god ekonomisk hushållning per delåret. Kommunen har i allt väsentligt följt de riktlinjer som upprättats för ekonomisk hushållning. För de finansiella målen har två av tre uppnåtts per delåret. För verksamhetsmålen har tre av sammanlagt tolv måltal uppnåtts per delåret.

Kommunstyrelsens samlade bedömning är att kommunen för helåret i allt väsentligt kommer att uppnå god ekonomisk hushållning. Bedömningen är att riktlinjerna för ekonomisk hushållning i allt väsentligt kommer att följas. Prognosen för de finansiella målen är att två av tre mål kommer att uppnås. Prognosen för de verksamhetsmässiga målen är att sju av tolv måltal kommer att uppnås.

Det ekonomiska resultatet för perioden är ett överskott på 90 mnkr vilket är 35 mnkr bättre än budgeterat resultat. För helåret prognostiseras ett överskott 71,5 mnkr vilket är 36,7 mnkr bättre än budgeterat resultat.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2022-08-31

Beslutet skickas till

Fredrik Borgelin

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-419

7. **Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut kvartal 2 2022**

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tar del av statistikrapporten.

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kap § 6 h Socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män. Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutsunderlag

Statistikrapport ej verkställda gynnande beslut andra kvartalet 2022.(SN-2022-36)
Socialnämndens protokoll 2022-09-07 § 115.

Ärendets behandling

Ärendet behandlades på socialnämndens sammanträde 2022-09-07 § 115 samt kommunstyrelsens sammanträde 2022-10-25 § 223.

Beslut skickas till

Socialnämnden
Lina Edlund

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-200

8. Redovisning av obesvarade motioner

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Motioner som inte är färdigberedda ska redovisas vid kommunfullmäktiges andra sammanträde under våren och det andra sammanträdet under hösten.

Obesvarade motioner
Motion från Richard Halvarsson (SD) och Martin Wahlsten (SD) om övergångsställe vid Börstils handelsområde
Motion från Kerstin Dreborg (MP) om skolbuskort
Motion från Lars O Holmgren (BOA) om att skapa stimulanser för byggande av åretruntboende på landsbygden.
Motion från Bo Persson (SD) om återvandring
Motion från Julia Carlström (L) att skapas en kommungemensam handlingsplan kring hedersrelaterat våld och förtryck
Motion: Översyn av företagandet i Östhammars kommun
Motion från Sabina Stål (KD) om ökad tillgänglighet på återvinningscentraler

Motioner som besvaras på samma fullmäktigesammanträde som denna redovisning finns inte med i sammanställningen ovan. Motioner som väcks vid sammanträdet redovisas inte heller i sammanställningen.

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-14

9. Redovisning av medborgarmotioner

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade § 136/2017 att införa tjänsten medborgarmotion som ersätter de befintliga delaktighetstjänsterna medborgarförslag och namninsamling.

Medborgarmotioner publiceras på kommunens webbplats för namninsamling. Om 1 % av de folkbokförda i kommunen skriver på lämnas medborgarmotionen för beredning. Om en medborgarmotion inte har fått underskrifter av 1 % av de folkbokförda efter sex månader plockas den ner.

Pågående namninsamlingar

Samlar underskrifter
Cykel/gångväg till Gimobadet
Tysta nätter
Discgolfbana i Östhammar

Namninsamlingar som uppnått underskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda och lämnats till berörd nämnd och är under handläggning

Lämnad till nämnd
Rädda vår framtid!
Ny badplats
Förläng åktiden på skolbusskortet
Ny busshållplats
Bygg en cykelväg mellan Österbybruk och Örbyhus (på redan röjd mark från vattenledningarna)!
Säker skolväg för barn
Fullständig cykelväg mellan Alunda-Gimo

Kommunfullmäktige

Beslut fattade i nämnd sedan medborgarmotion infördes

Beslut fattade i nämnd
Pumptrackbana i Österbybruk
Ett konkret förslag för friskare vatten i Östhammars fjärdar
Utegym i Öregrund
Kanal till Öregrundsgrepen
Barnomsorg i Hargshamn
Rusta badplatserna i Sund och på Krutudden
En vacker, rolig och unik lekplats på Sjötorget
In med Rättviksmodellen i Östhammars kommun!
Nedläggning av nattis
Gratis sommarlovsbuskort till alla skolungdomar

Namninsamlingar som inte uppnått underskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda efter sex månader sedan medborgarmotion infördes

Namninsamlingar som inte uppnått tillräckligt antal underskrifter
Hundbad i Gimo
Paintballbana
Ny Padelhall
Ny skatepark
Bättre badplatser
Köpcentrum i Östhammar
Ny idrottshall
Ökad åktid på skolbuskortet
Namngivning av gränd i Östhammar
Säkrare trafiklösning vid Frösåkers- och Edsskolan i Östhammar

Beslutsunderlag

Medborgarmotionerna finns tillgängliga via kommunens [webbplats](#).

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-649

10. Sammanträdesdagar för kommunfullmäktige 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige fastställer följande sammanträdesdagar för år 2023:

14 februari, 25 april, 13 juni, 12 september, 7 november och 12 december.

Sammanträdena börjar kl. 18.00, utom budgetsammanträdet i juni som börjar kl. 15.

- Årsredovisningen behandlas i kommunstyrelsen 25 april och i fullmäktige 13 juni.
- Budgeten behandlas i kommunstyrelsen 30 maj och i fullmäktige 13 juni.
- Nämndernas verksamhetsplaner anmäls till fullmäktige 7 november.
- Delårsrapporten behandlas i kommunstyrelsen 24 oktober och i fullmäktige 7 november.
- Delårsrapporten omfattar perioden 1 januari till 31 augusti 2022.

Förslag till sammanträdesschema

Kommunstyrelsen (KS) samt dess arbetsutskott (KSAU) och personalutskott (PU) börjar sina sammanträden kl. 09.00. Kommunstyrelsens tekniska utskott (TU) delar dag med PU och börjar efter PU. Kommunfullmäktige (KF) börjar sina sammanträden kl. 18.00 utom då budgeten behandlas, då börjar sammanträdet kl. 15.00.

PU & TU	KSAU	KS	KF
17 januari	24 januari	31 januari	14 februari
7 mars	14 mars	21 mars	-
4 april	4 april	11 april	25 april
16 maj	23 maj	30 maj	13 juni
27 juni	27 juni	4 juli	-
22 augusti	22 augusti	29 augusti	12 september
19 september	26 september	3 oktober	-
10 oktober	17 oktober	24 oktober	7 november
14 november	21 november	28 november	12 december

Beslutet skickas till

Lednings- och verksamhetsstöd: kansli, ekonomichef samt verksamhetsutvecklare
Samtliga nämnder

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2022-4

11. Anmälningssärende, Aktuellt i slutförvarsfrågan

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Slutförvarsenheten rapporterar om aktuellt i slutförvarsfrågan. Rapport för perioden 2022-10-18 – 2022-12-13 föreligger.

Beslutsunderlag

Rapport från Slutförvarsenheten 2022-11-08

Delårsrapport 2022 - Kommunstyrelsen

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

2 (13)

Innehållsförteckning

1	Nämndens sammanfattning	3
2	Väsentliga personalförhållanden	3
3	Kvalitet	5
3.1	Östhammars kommun skall vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare	5
3.2	Östhammars kommun ska redovisa ett gott ekonomiskt resultat med fortlöpande effektiviseringar	5
3.3	Östhammars kommun ska arbeta socialt och ekologiskt hållbart.....	6
3.4	Östhammars kommun ska vara tillgänglig och öppen för medskapande utifrån besökares, invånares och företagares behov.	6
3.5	Östhammars kommun ska upplevas som attraktivare för invånare, besökare och företagare	7
3.6	Förvaltningen uppdras att ta fram beslutsunderlag samt finansieringsplan för utbyggnad av vatten och avloppssystem i Östhammars- och Öregrundsområdet. 8	
4	Ekonomiskt utfall	9
5	Investeringsutfall	10
6	Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter	12

3 (13)

1 Nämndens sammanfattning

Under årets åtta månader finns flera händelser som på både kort och lång sikt påverkar Östhammars kommun, både kommunkoncernen och kommunen. Följande händelser lyfts främst upp:

- Regeringens beslut om slutförvar av använd kärnbränsle i Forsmark. Östhammars kommun kommer att påverkas inom flera områden, bostadsutveckling, befolkningsutveckling, pendlingsströmmar och en ökad efterfrågan på såväl arbetskraft som varor och tjänster.
- Region Uppsalas beslut om färdigställande av länsväg 288 samt finansiering, i Länstransportplanen. Detta beslut innebär att pendling till och ifrån Östhammars kommun kommer att underlättas, resvägar förkortas och restiden minskar. Östhammars kommun blir mer tillgängligt.
- Kommunfullmäktiges beslut om utbyggnad av VA-systemet, dels vilka systemlösningar som förordas samt finansiering av utbyggnaden. Detta beslut innebär att bostadsutvecklingen kan ta fart i princip hela kommunen. Bostadsutveckling och befolkningsutveckling kommer att påverkas positivt av detta.
- Utöver ovanstående påverkas såväl kommunen som kommunkoncernen av pandemins efterdyningar, det ryska invasionskriget i Ukraina, bränsletillgång i Europa, höga el- och drivmedelspriser samt inflation och höjda räntenivåer. Sammantaget ger detta ett mycket osäkert läge.

Kommunen har under året tagit emot och bosatt 70 ukrainska flyktingar enligt Massflyktsdirektivet.

Sammantaget, flera beslut påverkar kommunen i positiv riktning, satsningen på infrastruktur i väg och vatten innebär ökade möjligheter för bostadsutveckling. En tillväxt i befolkningen skapar både möjligheten för företag att anställa medarbetare lokalt samtidigt som skatteunderlaget växer. Trots ovanstående finns anledning för Östhammars kommun att följa den ekonomiska utvecklingen kontinuerligt och noggrant, då stor osäkerhet präglar rapporteringen.

2 Väsentliga personalförhållanden

Kommunfullmäktige har gett nämnder och förvaltningen i uppdrag att arbeta aktivt för att sänka medarbetarnas sjuktal.

Sjukfrånvaron inom Kommunstyrelsens område ökade mer markant än tidigare år under Q1 men förklaringen kan härledas till den kraftiga spridningen av omikronvarianten tillsammans med att många som tidigare arbetat på distans hade både återvänt till kontoret och att samhället i övrigt öppnat sig. Som förväntat minskade sjukfrånvaron sedan till 6,3 % i Q2 och kan förväntas fortsätta minska vidare. Det ser ut som att nämndmålet på 6,5 % sjukfrånvaro på helår kan uppnås.

Vad gäller kompetensförsörjningen inom kommunstyrelsens område har det visat sig bli mer utmanande att hitta specialistkompetens. Året har också präglats av något större omsättning bland chefer.

Under Q2 initierades också ett uppdrag att se över hur skapa en sammanhållen organisation för fastighetsförvaltning. Syftet är att förbättra kvalitet i leveransen.

Sjuktal

Nämnd	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022
Kommunstyrelsen	5,0	5,2	4,4	7,4	8,1	6,3
- kvinna	6,3	6,4	5,5	8,8	9,5	7,7
- man	1,6	2,1	1,9	4,1	4,9	3,2
Bygg och miljö	1,0	2,6	2,0	2,6	1,3	2,6
- kvinna	1,4	6,0	3,8	3,6	1,7	4,5
- man	0,8	0,2	0,7	1,9	1,0	1,4
Socialnämnden	9,6	8,2	6,8	8,6	10,1	8,0
- kvinna	10,2	9,2	7,5	9,1	10,8	8,4
- man	5,3	2,2	3,3	5,8	6,7	5,8
Kultur- och fritid	6,8	4,8	4,1	4,8	8,2	8,4
- kvinna	10,4	7,1	3,6	4,2	5,9	7,5
- man	1,1	0,8	4,9	6,0	12,2	9,8
Barn- och utbildning	6,3	7,4	5,3	8,2	9,8	5,9
- kvinna	6,3	7,8	5,7	8,8	10,3	6,4
- man	6,1	5,2	3,2	5,2	7,3	3,7
Östhammars kommun	7,6	7,5	6,2	8,4	9,9	7,1
- kvinna	8,2	8,4	6,8	9,1	10,6	7,7
- man	4,6	3,4	3,5	5,5	6,9	4,8

5 (13)

3 Kvalitet

3.1 *Östhammars kommun skall vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare*

Prognosen är att målet uppnås under året. Båda styrtalen ser ut att kunna uppnås.

Arbetet för att Östhammars kommun ska vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare görs både på övergripande nivå och på varje verksamhetsnivå.

På den övergripande nivån ligger fokus långsiktigt arbete med att sänka sjukfrånvaron, förbättra arbetsmiljön, stärka friskfaktorer, satsa på utveckling av både ledarskap och medarbetarskap och identifiera och testa nya arbetssätt som bidrar till kompetensutveckling och -försörjning. Men också att söka möjligheter att flera medarbetare ska kunna arbeta på heltid.

Exempelvis fortlöper arbetet med att stärka friskfaktorer enligt plan och där var Bildning och Omsorg var först ut i det arbetet redan under 2021. Under T1 och T2 2022 har arbetet startats för med sektorerna Verksamhetsstöd och Samhälle. Ett annat exempel är den kommunövergripande satsningen för att förstärka medarbetarskapet där alla kommunens chefer utbildades under T1 och kan nu börja använda verktygen med sina medarbetare. Under T2 har det genomförts ett uppsamlingsheat samt en chefsdialog med temat medarbetarskap.

Som ett led i att stärka kommunens kompetensförsörjning och att vara relevant i utveckling mot än mer digitalt arbetsliv har kommunen tagit fram digitala principer, säkerställt digitala kommunikationsplattformar och tagit fram ett avtal för distansarbete. Kommunen har även satsat på att utveckla både framtida och nuvarande ledare och undersökt inte bara medarbetares utan också chefers arbetsmiljö.

På enhets- och verksamhetsnivå är aktiviteterna mångfacetterade och handlar om tex arbete med god arbetsmiljö och att stärka lärande och kompetensutveckling i vardagen.

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Andel medarbetare som erbjuds kompetensutveckling i sitt arbete		85%
Sjuktal, andelen sjukskrivna	7,4%	

Andel medarbetare som erbjuds kompetensutveckling i sitt arbete mäts i egen regi under hösten 2022.

För styrtalet Sjuktal, andelen sjukskrivna så är måltalet för 2022 att kommunens sjuktal ska understiga det kommunala Sverige genomsnittet.

3.2 *Östhammars kommun ska redovisa ett gott ekonomiskt resultat med fortlöpande effektiviseringar*

Prognosen är att målet ej kommer att nås. Måluppfyllelsen bedöms på grundval av styrtalen och bedömningen är att vi inte under årets sista fyra månader kommer att färdigställa nya underhållsplaner.

6 (13)

Kommunstyrelsen prognosticerar ett underskott med en avvikelse på cirka 1%. (2 600 tkr). I huvudsak beror detta på att rationaliseringskravet för verksamhetsstödet ej uppfyllts helt. Rationalisering kräver effektivisering, om inte verksamhet skall avvecklas. Effektiviseringen har tagit väsentligt längre tid än vi förutsett. Utöver detta har efterfrågan ökat och därmed även trycket på verksamheten.

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Fastighetsbeståndsvärde med underhållsplan	74,37%	80%
Resultatöverskott, budget i balans	■ Ej uppfyllt	

3.3 Östhammars kommun ska arbeta socialt och ekologiskt hållbart

Prognosen är att målet ej kommer att nås.

Av styrtalet som kopplar mot nämndmålet kan man utläsa att långa leveranstider påverkar måluppfyllanden när det gäller fordonsflottan. Parallellt pågår ett arbete med regionala hållbarhetslöften där Östhammars kommun signerat områden så här långt:

Energi och klimat - projekttiden går ut 2022 och aktiviteterna kommer att utvärderas.

Biologisk mångfald - projekttiden går ut 2023 och aktiviteterna kommer då utvärderas.

Vatten - projekttiden går ut 2024 och aktiviteterna kommer då utvärderas.

Ett nytt löftesområde planeras inom hållbart samhällsbygge, diskussioner pågår inom regionen för hur det ska kunna utformas.

Avseende social hållbarhet pågår ett identifieringsarbete på sektor Samhälle, attraktiv kommun för att kopplas ihop med det hållbarhetsarbete som redan är satt via policy för ekologisk hållbarhet.

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Kommunens fordonsflotta i klimat- och energiprestanda	36	37

Kommunens fordonsflotta i klimat- och energiprestanda, nästa utfall presenteras maj 2023.

3.4 Östhammars kommun ska vara tillgänglig och öppen för medskapande utifrån besökare, invånares och företagares behov.

Prognosen är att målet kommer att nås. Styrtalen mäts i Medborgarundersökningen och resultatet är tillgängligt först i december.

Under årets åtta första månader har bland annat aktiviteter i form av nedanstående genomförts:

Ungdomsappen där ungdomar får uttrycka sin mening och komma med förslag på

7 (13)

insatser som kommunen kan göra.

Webbsändningar där invånarna ges möjlighet till delaktighet genom dialog och information.

Uppföljning i ärendehanteringssystem

Oland visar och Albrektsmässan är exempel på aktiviteter där besökare, företagare och invånare givits möjlighet till medskapande och dialog.

Översyn av kommunala verksamheters öppettider.

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Invånares nöjdhet med att få svar på sina frågor om kommunen och dess verksamhet		61%
Invånares nöjdhet med möjligheterna att delta aktivt i arbetet med utveckling av kommunen? (t.ex. medborgardialoger, samråd)		30%

Utfall till styrtalen fås till årsskiftet 2022 / 2023.

3.5 Östhammars kommun ska upplevas som attraktivare för invånare, besökare och företagare

Prognosen är att målet ska kunna nås. Vad gäller utemiljöer så finns skötselplaner på plats och arbetet med att få en effektiv arbetsgång i effektueringen pågår. Kommunens satsning på att stärka upplevelsen av skötseln av allmänna platser har tagits emot väl och genomförandet har i stort följt den uppgjorda planen.

Insatser för att stärka upplevelsen av Östhammars kommun pågår ständigt.

Lotsfunktionen för näringslivet har goda förutsättningar att påverka siffrorna positivt. Om arbetet med delaktighet lyckas väl under året så påverkar även det upplevelsen positivt. Delaktighet och gemensamma ansvar skapar stolthet och tillit vilket i sin tur leder till en ökad upplevelse av attraktivitet.

Arbetet med en kartläggning av varumärke för Östhammars kommun som plats respektive organisation har påbörjats.

Under årets första månader ökade antalet ansökningar om kulturstöd till evenemang mycket och nya aktörer finns i kommunen. Detta ger skäl att tro att utbudet kommer att vara rikare än tidigare under året.

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser		73%
Andelen invånare som upplever kommunen som en bra plats att bo och leva ska öka		95%

Utfall till styrtalen fås till årsskiftet 2022 / 2023.

8 (13)

3.6 Förvaltningen uppdras att ta fram beslutsunderlag samt finansieringsplan för utbyggnad av vatten och avloppssystem i Östhammars- och Öregrundsområdet.

Uppdraget anses vara utfört genom beslut i Kommunfullmäktige 14 juni 2022.

10 (13)

Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott om 2 600 tkr för helåret vilket motsvarar drygt 1%. I huvudsak beror detta på att rationaliseringskravet för verksamhetsstödet ej uppfyllts fullt ut. Rationalisering kräver effektivisering, om inte verksamhet skall avvecklas. Effektiviseringen har tagit väsentligt längre tid än vi förutsett. Utöver detta har efterfrågan av tjänster tillhandahållna av verksamhetsstöd ökat och därmed även trycket på verksamheten.

Delårsutfallet för Verksamhetsstöd och Samhälle visar ett högt överskott respektive underskott vilket i delar kan härledas till ej ännu genomförda interna transaktioner sektorerna emellan såsom internhyror. Verksamhetsstöds överskott beror även på vakanta tjänster, exempelvis inom upphandling, samt sjuk- och föräldradigheter av mellanlång karaktär där vikarie inte går att uppbringa. Även interna förflyttningar på chefspositioner har kapat kostnader. Flertalet vakanta tjänster tillsätts under hösten vilket ökar kostnaderna. Samhälles underskott per delårsbokslutet beror, utöver vad som omnämns ovan, på mindre avvikelser inom översiktsplaneringsarbetet och arbetet med geografiskt informationssystem, GIS samt en ännu ej genomförd överföring mellan Samhälle och Avfall. För Introduktionsenheten, Sektor Bildning, redovisas en årsprognos innebärande ett underskott om 1 000 tkr. En sen avstämning, där bland annat ersättning från Migrationsverket inkommit, visar att detta underskott troligen kan minskas under resterande del av året.

5 Investeringsutfall

Investeringsutfall

Årets investeringsbudget inom Kommunstyrelsens verksamhetsområde är knappa 298 mnkr varav drygt 78 mnkr har nyttjas under årets första åtta månader. Det har varit svårt att nå upp till den omfattning av investeringar som Fullmäktige beslutat om. De investeringar som slutförs under 2022 är i delar sådana som skulle varit färdigställda tidigare. Frösåkersskolan är slutbesiktad så när som på en del av utemiljön. Den nya förskolan Mineralen i Österbybruk är slutbesiktad och verksamheten har flyttat in. Under 2022 kommer flertalet av de investeringar som beslutats om i Budget 2022 inte att kunna påbörjas. Det gäller bland annat utbyggnaden av Olandskolan, ombyggnad av Gimo sporthall och förskolan Myran.

Tabell

Projektkategori	Budget 2022 (tkr)	Utfall 2022-08-31 (tkr)
50 Inv proj Tek expl bost.omr	24 580	0
51 Inv proj Tek expl industri.omr	6 476	234
52 Inv proj Tek G/C vägar	9 000	0
53 Inv proj Tek övr infrastruktur	24 041	13 772
54 Inv proj Tek vhtlokaler	200 321	61 314
55 Inv proj Tek energieffektiv	19 683	774
57 Inv proj Tek övriga	7 920	2 186

11 (13)

59 Inv proj Renhållning	3 000	0
75 Inv Kommunledningen	2 500	0
90 Inv proj Socialnämnden	0	0
96 Inv E-arkiv	250	150
	297 771	78 428

6 Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter

Sektor	Funktion	BUDGET år	Budget ack	UTFALL ack	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS	ProgAvvik
POLITIK/STAB	101 POLITIK	-9 127	-5 774	-4 798	976	83%	-9 127	0
POLITIK/STAB	102 STAB	-1 891	-1 259	634	1 892	-50%	-1 891	0
POLITIK/STAB	120 GEM NÄMNDER etc	-50 108	-33 405	-34 706	-1 301	104%	-50 049	59
Summa 0		-61 126	-40 438	-38 870	1 568	96%	-61 067	59
SEKTOR VERKSAMHETSST	110 VERKSAMHETSSTÖD, STAB	-1 496	-996	-607	389	61%	-1 496	0
SEKTOR VERKSAMHETSST	111 KANSLI/UTVECKLING	-22 157	-14 822	-12 871	1 951	87%	-22 157	0
SEKTOR VERKSAMHETSST	112 HR	-14 474	-9 645	-9 126	519	95%	-14 474	0
SEKTOR VERKSAMHETSST	113 EKONOMI	-16 275	-11 053	-11 192	-139	101%	-17 656	-1 381
SEKTOR VERKSAMHETSST	114 UPPHANDLING	-3 487	-2 232	-1 667	565	75%	-3 487	0
SEKTOR VERKSAMHETSST	115 KOMMUNIKATION/KU NDTJÄNST	-10 194	-6 998	-6 150	848	88%	-9 819	375
SEKTOR VERKSAMHETSST	116 FASTIGHETSDRIFT	0	-52	1 024	1 077	-1 954%	0	0

SEKTOR VERKSAMHETSST	117 MÅLTID OCH STÄD	2	448	2 114	1 667	472%	-386	-388
Summa 1		-68 081	-45 349	-38 474	6 875	85%	-69 475	-1 394
SEKTOR SAMHÄLLE	201 SAMHÄLLE CENTRALT	0	60	0	-60	0%	0	0
SEKTOR SAMHÄLLE	232 NÄRINGS- LIV	-4 916	-3 260	-2 702	558	83%	-4 916	0
SEKTOR SAMHÄLLE	241 VÄXANDE	-776	-510	-1 179	-668	231%	-776	0
SEKTOR SAMHÄLLE	243 VÄXANDE, PLAN KS	-3 366	-2 165	-2 215	-50	102%	-3 616	-250
SEKTOR SAMHÄLLE	244 AVFALL	17	20	-3 779	-3 799	-18 795%	17	0
SEKTOR SAMHÄLLE	245 GATA/FASTIGHET ANSVAR	-56 576	-37 759	-41 818	-4 059	111%	-56 576	0
Summa 2		-65 617	-43 614	-51 692	-8 078	119%	-65 867	-250
SEKTOR BILDNING	602 ARBETSMARKNADSE- NHET	-7 027	-4 855	-2 971	1 885	61%	-8 027	-1 000
Summa 6		-7 027	-4 855	-2 971	1 885	61%	-8 027	-1 000
		-201 851	-134 257	-132 007	2 250	98%	-204 436	-2 585

Delårsrapport 2022-08-31

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	
Händelser av väsentlig betydelse.....	4
God ekonomisk hushållning.....	5
Prognos jämfört med budget.....	12
Balanskravsresultat.....	14
Driftredovisning.....	15
Investeringsredovisning.....	16
Resultaträkning.....	17
Balansräkning.....	18
Noter	19
Kommunens verksamhet	
Kommunstyrelsen.....	21
Bygg- och miljönämnd.....	26
Kultur- och fritidsnämnd.....	29
Barn- och utbildningsnämnd.....	31
Socialnämnd.....	37

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Under årets åtta månader finns flera händelser som på både kort och lång sikt påverkar Östhammars kommun, både kommunkoncernen och kommunen. Följande händelser lyfts främst upp:

Regeringens beslut om slutförvar av använt kärnbränsle i Forsmark. Östhammars kommun kommer att påverkas inom flera områden, bostadsutveckling, befolkningsutveckling, pendlingsströmmar och en ökad efterfrågan på såväl arbetskraft som varor och tjänster.

Region Uppsalas beslut om färdigställande av länsväg 288 samt finansiering, i Länstransportplanen. Detta beslut innebär att pendling till och ifrån Östhammars kommun kommer att underlättas, resvägar förkortas och restiden minskar. Östhammars kommun blir mer tillgängligt.

Kommunfullmäktiges beslut om utbyggnad av VA-systemet, dels vilka systemlösningar som förordas samt finansiering av utbyggnaden. Detta beslut innebär att bostadsutvecklingen kan ta fart i princip hela kommunen. Bostadsutveckling och befolkningsutveckling kommer att påverkas positivt av detta.

Utöver ovanstående påverkas såväl kommunen som kommunkoncernen av pandemins efterdyningar, det ryska invasionskriget i Ukraina, bränsletillgång i Europa, höga el- och drivmedelspriser samt inflation och höjda räntenivåer. Sammantaget ger detta ett mycket osäkert läge.

Sammantaget, flera beslut påverkar kommunen i positiv riktning, satsningen på infrastruktur i väg och vatten innebär ökade möjligheter för bostadsutveckling. En tillväxt i befolkningen skapar både möjligheten för företag att anställa medarbetare lokalt samtidigt som skatteunderlaget växer. Trots ovanstående finns anledning för Östhammars kommun att följa den ekonomiska utvecklingen kontinuerligt och noggrant, då stor osäkerhet präglar rapporteringen.

God ekonomisk hushållning

Enligt Kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Östhammars kommun styr i riktning mot god ekonomisk hushållning genom riktlinjer för ekonomisk hushållning samt finansiella och verksamhetsmässiga mål med betydelse för en god ekonomisk hushållning

SAMLAD BEDÖMNING

Kommunstyrelsens samlade bedömning är att kommunen i delar har uppnått god ekonomisk hushållning per delåret. Kommunen har i allt väsentligt följt de riktlinjer som upprättats för ekonomisk hushållning. För de finansiella målen har två av tre uppnåtts per delåret. För verksamhetsmålen har tre av sammanlagt tolv måltal uppnåtts per delåret.

Kommunstyrelsens samlade bedömning är att kommunen för helåret i allt väsentligt kommer att uppnå god ekonomisk hushållning. Bedömningen är att riktlinjerna för ekonomisk hushållning i allt väsentligt kommer att följas. Prognosen för de finansiella målen är att två av tre mål kommer att uppnås. Prognosen för de verksamhetsmässiga målen är att sju av tolv måltal kommer att uppnås.

Kommunfullmäktige beslutade i Årsbudget 2022, flerårsplan 2023 - 2025 om tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning:

1. Resultatöverskott i procent av skatteintäkter, statsbidrag och utjämnings ska på lång sikt uppgå till lägst 2,0%. Målet är uppfyllt per delåret då delårsresultatet är 9,2%. Prognosen är att målet även uppnås för helåret då årets resultat prognostiseras till 4,8%.
2. Verksamhetens nettokostnad får inte öka snabbare än ökningen av skatteintäkter och ge-

nerella statsbidrag. Målet är uppfyllt per delåret då skatteintäkter och generella statsbidrag ökat med 5,1% emedan verksamhetens nettokostnad endast ökat med 0,7%. Prognosen är att målet även uppnås för helåret då prognosen är att skatteintäkter och generella statsbidrag ökar med 5,5% emedan prognosen för verksamhetens nettokostnad är att den ökar med 4,1%.

3. Samtliga nämnder följer budget. Om en nämnd prognostiserar ett underskott/överskott om > 1% av sin budgetram ska Kommunstyrelsen skyndsamt underrättas. Målet är ej uppfyllt per delåret då Kommunstyrelsen redovisar ett underskott större än 1% per delåret. Prognosen är att målet inte heller uppnås per helåret då Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott överstigande 1% för helåret.

Kommunfullmäktige beslutade i Årsbudget 2022, flerårsplan 2023 - 2025 om fyra strategiska inriktningsområden vars utfall bedöms med stöd av tolv styrtalet. Kommunstyrelsen konstaterar att vid delårsbokslutet så prognostiseras att sju av tolv måltal kommer uppnås för helåret, varav tre redan är uppnådda per delåret. Som vanligt vid delåret så saknas skarpa resultat inom vissa områden då de mäts på årsbasis vilket innebär att prognoser görs utifrån genomförda och planerade aktiviteter. Av de sju måltal som enligt prognosen uppnås vill Kommunstyrelsen särskilt lyfta upp följande: Företagarnas nöjdhet med den kommunala servicen, där främst bemötandet förbättrats, Det ekonomiska resultatet, en följd av ökade skatteintäkter och en kostnadsökning mindre än väntat samt en ökad medellivslängd där kommunens samlade aktiviteter bidrar men särskilt utbildningsuppdraget som har en tydlig korrelation till livslängd. Kommunstyrelsen konstaterar vidare att fler och mer träffsäkra aktiviteter krävs för att förbättra genomströmningen i gymnasieskolan, fler med godkänd examen inom fyra år, samt för en ökad trygghet och befolkningsökning.

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
EN ATTRAKTIV OCH VÄXANDE KOMMUN		
Företagarnas nöjdhet med kommunens service	Måltal 70 Utfallet fås genom Insikt som är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning inom brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd.	Utfall 72 Måtalet är uppnått och prognosen för helåret är att måtalet fortsatt kommer att vara uppnått. Antalet respondenter är visserligen få och det kan därför vara svårt att dra definitiva slutsatser om utfallet för helåret. De svar vi hittills fått in (c:a 40 st) pekar på en uppgång på aggregerad nivå från 68 till 72 och där respondenterna främst upplever ett förbättrat bemötande jämfört med tidigare år.
Befolkningsutveckling, nettoökning av befolkningen	Måltal 100 Utfallet fås genom SCB:s öppna statistikdatabas	Utfall 2 Måtalet är ej nått. Prognosen är att vi kommer få svårt att nå måtalet. Året har inletts svagt med födslokal som ligger tydligt under antalet avlidna (minus 46 för de sex första månaderna). Till del kompenseras detta av att inflyttningarna är större än utflyttningarna. Över tid finns förutsättningar att öka inflyttningen ytterligare i framförallt Alunda, där både nya detaljplaner utvecklas och där större markanvisningar planeras. Detta kommer dock inte påverka 2022 års tillväxt. Värdet i tabellen är per 220731.
Kommunernas boendeattraktivitet	Måltal 105 Utfallet fås genom den årliga undersökningen Bäst att leva, där Handelshögskolan i Jönköping och tidningen Fokus poängsätter och rankar Sveriges kommuner. Ett lågt utfall är bättre.	Måtalet är ej uppnått. Prognosen är att måtalet ej kommer att nås då styrtalet består av en undersökning som årligen gjorts av tidskriften Fokus och det per delårsbokslutsdagen ej är klarlagt om Fokus kommer att göra undersökningen under 2022. Ett alternativt sätt att följa boendeattraktivitet är genom SCB:s medborgarundersökning där bland annat frågan ”Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?” där 94% av de tillfrågade kommuninvånarna för 2021 svarade Ganska bra eller Mycket bra. Utfallet av årets undersökning kommer till årsskiftet 2022 / 2023.

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Kommunernas boendeattraktivitet... forts.		Det som talar för att målet nås är de förbättringar som sker kontinuerligt i kommunen. Exempel på dessa är att vattenledningen från Örbyhus till Österbybruk och Alunda nu är klar och redo att kopplas på. Det innebär att den årliga vattenbrist som drabbat orterna under sommarmånaderna nu är avvärd. Slutförvarsfrågan har fått ett avslut och detta har mottagits positivt av de boende i kommunen. Information om kommunens verksamhet har delats ut i en broschyr till kommunens alla hushåll för att motivera fler att vara med och påverka utvecklingen i samhället. Invånarens upplevda delaktighet korrelerar med den upplevda boendeattraktiviteten.
EN HÅLLBAR KOMMUN		
Långsiktiga finansieringen av välfärdstjänster, resultat i % av skatteintäkter	Måltal 2,4% Utfallet fås från den egna redovisningen och där det ekonomiska resultatet beräknas som en procentsats av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Utfall 9,2% Måtalet är uppnått och prognosen för helåret är att måtalet fortsatt kommer att vara uppnått. Den främsta orsaken till det starka resultatet är betydligt högre skatteintäkter än vad som förväntades när budgeten fastställdes. Kommunen bygger sin budget på skatteunderlagsprognoser från SKR. Med facit i hand har prognoserna från SKR kraftigt underskattat kommunens skatteintäkter vilket resulterat i ett stort överskott.
Medellivslängd	Måltal 83,3 Utfallet, som är ett genomsnitt av värdet för kvinnor och män, beräknas av SCB och publiceras på Kolada.se	Måtalet är ej nått. Prognosen är att måtalet kommer att nås. Flertalet av kommunens nämnder arbetar inom områden som, antingen mer direkt, eller långsiktigt och indirekt, syftar till att höja invånarnas medellivslängd. Spektrat är brett och innefattar bl.a. suicidprevention, miljö- och hälsoskyddsmyndighetsutövning, serveringstillstånd, skötsel och underhåll av vägar, gång- och cykelvägar samt tillhörande belysning men också individnära insatser inom hemtjänst, särskilda boenden, träffpunkter och boendestöd samt det ständigt pågående arbetet med att höja utbildningsnivån, en parameter som kraftigt korrelerar med livslängd.

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Aktuell hållbarhetsrankning av kommuner	Måltal 125 Utfallet fås genom undersökningen Sveriges Miljöbästa kommun där tidningen Aktuell hållbarhet poängsätter och rankar Sveriges kommuner. Ett lågt utfall är bättre.	Utfall 205 Måtalet uppfylldes ej. Resultatet beror till stora delar av att det saknas ett mer systematiskt arbete med de för styrtalet relevanta frågorna.

EN LÄRANDE KOMMUN

Andel elever som tagit gymnasieexamen inom fyra år	Måltal 75% Utfallet, som baseras på kommunens inregistrering, beräknas av SCB och publiceras på Kolada.se.	Måtalet är inte uppnått. Prognosen är att måtalet inte kommer uppnås för helåret. Den fjärr- och distansundervisning som gymnasieskolan fått anpassa sig till under coronapandemin har varit utmanande för både skolan och eleverna och där en utmaning har varit att hålla kvar motivation hos elever och anpassa undervisningen efter elevernas förutsättningar och behov på distans. Det kompensatoriska uppdraget har utmanats när undervisningen har bedrivits delvis via fjärr- och distans. En risk är att genomströmningen tar längre tid då elever med svag studiebakgrund inte lyckats fullfölja sin utbildning eller behöver längre tid för att genomföra den. Fler elever än tidigare har valt att avsluta gymnasiet utan examen. Gymnasieskolan har en hög andel elever som påbörjar gymnasiet på ett av IM-programmen. De elever som sedan byter från ett IM-program till ett nationellt program oavsett årskurs på det nationella programmet, har ofta behov av ett fjärde eller femte år.
--	--	---

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
Näringslivets upplevelse av hur väl det går att rekrytera medarbetare i vårt geografiska område	Måltal 2,4 Utfallet fås genom undersökningen Företagsklimat som genomförs av Svenskt Näringsliv	Utfall 2,5 Måtalet är uppnått. Näringslivet har på riksnivå en betydligt mer negativ bild av tillgången till arbetskraft än vad de hade föregående år. I Östhammar har bilden inte försämrats lika mycket. Kommunen har en mycket låg generell arbetslöshet samtidigt som det finns ett flertal personer med behov av särskilt stöd för att komma i arbete eller utöka sin arbetsförmåga. En ökad samverkan mellan åtta Upplandskommuner, ReSam, syftar till att erbjuda regionens vuxna medborgare ett relevant utbildningsutbud inom hela vuxenutbildningen men framförallt gällande yrkesutbildning. Inom det arbetsmarknadspolitiska området finns en samverkan med bland annat Arbetsförmedlingen och särskilt stor vikt läggs vid gemensamma samverkanslösningar i frågor som rör lokal och regional utveckling, kompetensförsörjning samt insatser för nyanlända och för personer med särskilt behov av stöd för att komma i arbete, på såväl lokal som regional nivå. Kommande år kommer kompetensförsörjningsfrågan bli än viktigare - och svårare. Teknisk kompetens i form av CNC-operatörer, tekniker och ingenjörer kommer att behövas till bland annat Sandvik, Forsmark, Dannemora gruva och slutförvaret.
Andel medarbetare som erbjuds kompetensutveckling i sitt arbete	Måltal 85 % Utfallet fås genom kommunens egna Lärandeenkät	Måtalet är inte uppnått. Prognosen är att måtalet uppnås. Lärande och kompetensutveckling har under året förstärkts på övergripande nivå genom bland annat förbättrad introduktion av chefer, chefsdialoger med fokus på gemensamt lärande och nyuppstart av lärandeplattformen InfoCaption.

Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
EN ÖPPEN KOMMUN		
Andel invånare med upplevd möjlighet att delta aktivt i arbetet med kommunens utveckling	Måltal 30 % Utfallet fås genom SCB:s medborgarundersökning	Måldalet är inte uppnått. Prognosen är att måldalet nås. Under året har val hållits vilket tenderar att öka intresset för samhällsfrågor och förvaltningen har genomfört fler insatser jämfört med tidigare, bland annat har en informationsbroschyr om kommunens verksamhet samt forum för delaktighet distribuerats till alla hushåll – ett led i att förstå hur man kan vara delaktig i samhällsutvecklingen. Flera processer pågår där delaktighet är en viktig komponent, till exempel arbetet med utvecklingen av hamnen i Öregrund och utvecklingen av Alunda när orten växer.
Andel invånare med förtroende för kommunens politiker	Måltal 35 % Utfallet fås genom SCB:s medborgarundersökning	Måldalet är inte uppnått. Prognosen är att måldalet kommer att uppnås. Under årets åtta första månader har ett flertal aktiviteter gjorts kopplat till dialog med invånare. Detta har skett dels i frågan om utvecklingen av Öregrunds hamnområde och framtagandet av kommunens nya Översiktsplan. Östhammars kommun har även medverkat vid Oland Visar och Albrektsmässan. Under årets åtta första månader har även ett flertal stora frågor hanterats och beslutats. Dels frågan om ett slutförvar av använt kärnbränsle, dels utbyggnaden av Lv 288, Gimo-Börstil samt beslutet att bygga ut kommunens vatten och avloppssystem.
Andel invånare som känner sig trygga i sitt bostadsområde när det är mörkt ute.	Måltal 87 % Utfallet fås genom SCB:s medborgarundersökning	Måldalet är inte uppnått. Prognosen är att det blir svårt att nå måldalet. För att öka andelen invånare som känner sig trygga och för att möta ny lagstiftning inom det brottsförebyggande arbetet som föreslås träda i kraft vid halvårsskiftet 2023 så har kommunen avdelat resurser som under det gångna tertialet arbetat med att ta fram ett förslag för hur det brottsförebyggande arbetet kan genomföras i samklang med andra aktörer. Därtill pågår informationsinsamling för att kommunen ska få en god lägesbild, som stöd i det fortsatta arbetet.

Prognos jämfört med budget

Koncernen Östhammars kommun redovisar ett resultat per den sista augusti på 122 mnkr. Det högsta i kommunens historia. Samtliga koncernbolag redovisar ett resultat i nivå med föregående år. Hargs hamn redovisar en omsättningsökning med 10 procent jämfört med föregående år.

Enbart kommunen redovisar ett resultat på 90 mnkr. Ett överskott mot budget på 64 mnkr. Överskottet förklaras dels av att Verksamhetens nettokostnader, första summeringsnivån i Driftredovisning och Resultaträkning, har ett överskott på 38 mnkr. Framförallt beroende på ett stort överskott för Barn- och utbildningsnämnden. Nämnden har kostnader som inte är jämt fördelade över året såsom ersättning till fristående verksamhet och skolskjuts. Den andra förklaringen är att skatteintäkterna och generella statsbidrag är större än budget. Det beror på högre slutavräkning för 2021 och större skatteintäkter 2022. Vi har också erhållit mer i generella statsbidrag avseende verksamhet inom Socialnämndens ansvarsområden.

Prognos

På koncernnivå är prognosen ett helårsresultat på ca 95-100 mnkr. För kommunen är prognosen för helåret ett resultat på 71 mnkr. Ett överskott mot budget på 37 mnkr. Den främsta orsaken till det starka resultatet är som nämnts betydligt högre skatteintäkter än vad som förväntades när budgeten fastställdes. Kommunen bygger sin budget på skatteunderlagsprognoser från SKR, framförallt på aprilprognosen året innan aktuellt budgetår. Med facit i hand har prognoserna från SKR kraftigt underskattat kommunens skatteintäkter vilket resulterat i ett stort överskott. De två senaste åren har varit annorlunda på grund av covid-19 epidemin vilket försvårat möjligheten att göra prognoser

över skatteintäkter. Man kan se det starka resultatet ur flera synvinklar. Dels att ett starkt resultat stärker kommunens ekonomi långsiktigt genom att soliditeten förbättras. Man kan också se det som att nämnderna tvingats hålla igen på verksamhet som hade kunnat genomföras om de hade fått en större budget för sin verksamhet.

Prognosen för verksamhetens nettokostnader för helåret är ett underskott mot budget på 14 mnkr. För kommunstyrelsen är det kostnader för pension som försämrar resultatet. Det beror på att den ökade inflationen under året har påverkat de parametrar som styr pensionsavgifterna vilket ökat kostnaderna rejält. Detta är något som inte går att påverka under året. Även arbetsmarknadsenheten lämnar prognos på ett underskott vilket beror på lägre ersättning för lönebidrag från arbetsförmedlingen.

Socialnämndens prognos för helåret visar också ett underskott. Det har dock minskat jämfört med tidigare lämnade prognoser under året. På samma sätt som under 2021 och tidigare år är det nämndens verksamhet inom Produktion omsorg som står för underskottet. Där är flera delar av verksamheten som visar underskott. Det är dels inom särskilt boende där personalkostnaderna är högre än vad budgeten tillåter. Den största delen återfinns inom ordinärt boende, hemtjänst. Här produceras fler timmar än vad verksamheten får ersättning för. Skillnaden mot 2021 är en försämring ur ekonomiskt hänseende, fler timmar produceras men färre ersätts. Andelen timmar som ersätts är 1,6 procentenheter lägre 2022 än 2021. Även sjuksköterskeverksamheten visar underskott vilket främst beror på betydande svårigheter att hitta personal vilket ger ett fortsatt stort behov av inhyrda sjuksköterskor. Inhyrningsdelen

har därtill ett förändrat ersättningssystem som driver på kostnaden ytterligare. Det finns också en del verksamhet inom produktion som visar mindre överskott. Sammanlagt visar omsorg produktions prognos ett underskott på 21 mnkr.

Det som gör att nämndens totala underskott stannar på 4,9 mnkr är dels att man erhållit riktade och generella statsbidrag samt att verksamheten myndighet omsorg visar ett överskott.

Socialnämnden har uppdragit åt förvaltningen att finna besparingar. Bland annat görs en översyn av lokalkostnaderna för att se om/vilka lokaler som avyttras. Man ska också anlita en konsult för en ekonomiskt genomlysning av verksamheten. En översyn av hemtjänstområdena görs för att se om de kan förändras och på så sätt minska kostnaderna. Man gör också en översyn av organisation och tjänster.

Investeringar

Det har varit svårt att nå upp till den omfattning av investeringar som Fullmäktige beslutat om. De investeringar som slutförs under 2022 är i delar sådana som skulle varit färdigställda tidigare. Frösåkersskolan är slutbesiktad så när som på en del av utemiljön. Den nya förskolan Mineralen i Österbybruk är slutbesiktad och verksamheten har flyttat in. Under 2022 kommer flertalet av de investeringar som beslutats om i Budget 2022 inte att kunna påbörjas. Det gäller bland annat utbyggnaden av Olandskolan, ombyggnad av Gimo sporthall och förskolan Myran.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning

I begreppet God ekonomisk hushållning ingår också att en balanskravsutredning görs av kommunens resultat. Vid balanskravsutredning exkluderas reavinst, reaförluster och avsättningar till resultatutjämningsfond från det redovisade resultatet. Detta görs i syfte att få

ett resultat som är jämförbart mellan olika år och andra kommuner. I delårsrapporten görs detta dels utifrån redovisat resultat 22-08 samt utifrån det prognostiserade resultatet för helåret. Balanskravsresultatet framgår av tabellen. För 2022 prognostiseras ett positivt balanskravsresultat.

BALANSKRAVSUTREDNING MNKR	UTFALL HELÅR 2021	UTFALL 2022-08	PROGNOS HELÅR 2022
Periodens resultat från resultaträkningen	69,3	90,4	71,5
Reducering av samtliga realisationvinster	-1,4	-0,9	-3,0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	67,9	89,5	68,5
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Periodens balanskravsresultat	67,9	89,5	68,5
Återställande av negativt resultat från tidigare år	0	0	0
BALANSKRAVSRESULTAT	67,9	89,5	68,5

Driftredovisning

PER NÄMND TOM AUG MNKR	UTFALL	BUDGET	AV- VIKELSE	HELÅR BUDGET	HELÅR PROGNOS	AV- VIKELSE
Kommunstyrelse	-145,9	-140,2	-5,7	-217,8	-225,7	-7,9
varav finansförvaltning och pensioner	-28,4	-22,0	-6,4	-38,8	-24,1	-5,4
varav kommunledningskontor	-83,4	-91,6	8,2	-133,4	-134,9	-1,5
varav enh. för arbete och sysselsättning	-3,0	-4,9	1,9	-7,7	-8,7	-1,0
varav teknisk förvaltning	-31,2	-21,8	-9,4	-38,0	-58,0	0,0
varav rationaliseringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Säkerhetsnämnd	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Bygg- och miljönämnd	-1,8	-3,1	1,3	-4,8	-6,0	-1,2
Kultur- och fritidsnämnd	-25,6	-27,6	1,9	-41,7	-41,7	0,0
Barn- och utbildningsnämnd	-368,8	-403,6	34,8	-600,8	-600,8	0,0
Socialnämnd	-348,4	-354,3	6,0	-532,6	-537,6	-4,9
Verksamhetens nettokostnad	-890,5	-928,8	38,3	-1 397,7	-1 411,7	-14,1
Skatteintäkter	770,6	763,8	6,8	1 145,6	1 174,2	28,6
Utjämnning och generella statsbidrag	210,1	191,9	18,2	287,9	307,1	19,2
Verksamhetens resultat	90,2	26,8	63,4	35,8	69,5	33,7
Finansilella intäkter	1,3	1,1	0,3	1,6	4,0	2,4
Finansilella kostnader	-1,1	-1,7	0,7	-2,6	-2,0	0,6
Resultat	90,4	26,2	64,3	34,8	71,5	36,7

Investeringsredovisning

PER NÄMND MNKR	UTFALL 2021	UTFALL 2022-08	BUDGET 2022	BUDGET 2022 OCH ÖVER- FÖRT FRÅN FG ÅR	PRGNOS UTFALL 2022
Kommunstyrelse	112,0	78,4	142,2	297,8	146,1
varav kommunledningskontor	0,7	0,2	2,5	2,8	2,8
varav teknisk förvaltning	108,9	78,2	138,2	292,0	141,8
varav affärsverksamhet renhållning	2,4	0,0	1,5	3,0	1,5
Bygg- och miljönämnd	0,2	0,0	0,2	0,2	0,2
Kultur- och fritidsnämnd	0,4	0,5	1,7	1,8	1,8
Barn- och utbildningsnämnd*	3,5	2,7	2,5	11,6	11,6
Socialnämnd	1,1	2,3	2,3	3,0	3,0
NETTOINVESTERINGAR	117,2	83,9	148,9	314,4	160,7

STÖRRE INVESTERINGPROJEKT MNKR	UTGIFTER 2022		TOTALA UTGIFTER		PROGNOS
	BUDGET	UTFALL	BUDGET	UTFALL	
Prästgårdshöjden Alunda	10,0	0,0	13,0	0,9	13,0
Björnhålsskogen Alunda	3,0	0,0	3,2	1,2	3,0
Klockarbacken Österbybruk	0,0	0,0			
Frösäkershallen Östhammar	15,0	0,0	15,0	1,8	15,0
fsk Fröet Östhammar	3,3	4,6	51,8	5,6	51,8
fsk Mineralen Österbybruk	0,3	17,3	51,8	45,3	49,0
Utbyggnad Olandsskolan	20,5	0,2	25,5	4,5	25,5
fsk Myran Alunda	25,0	0,0	30,0	0,1	30,0
fsk lokaler Östhammar	20,0	0,0	21,0	0,0	21,0
Ombyggnad sporthall Gimo	10,0	0,0	10,0	0,0	10,0
Energieffektivisering Öregrunds skola	6,0	0,0	10,9	0,0	10,0

Resultaträkning

MNKR	KOMMUN 2021-08	KOMMUN 2022-08	KOMMUN BUDGET HELÅR*	KOMMUN PROGNOS HELÅR	KON- CERN 2021-08	KON- CERN 2022-08
Verksamhetens intäkter	202,4	205,4	270,6	290,0	369,7	366,5
Verksamhetens kostnader	-1 026,7	-1 051,4	-1 596,9	-1 621,7	-1 123,5	-1 146,1
Avskrivningar	-60,2	-44,6	-71,4	-72,0	-88,1	-74,8
Verksamhetens nettokostnad	-884,5	-890,5	-1 397,7	-1 403,7	-841,9	-854,5
Skatteintäkter	741,3	770,6	1 145,6	1 174,2	741,3	770,6
Generella statsbidrag och utjämning	191,8	210,1	287,9	307,1	191,8	210,1
Verksamhetens resultat	48,7	90,2	35,8	77,5	91,2	126,2
Finansiella intäkter	0,6	1,3	1,6	1,4	0,6	1,4
Finansiella kostnader	-2,1	-1,1	-2,6	-7,4	-5,8	-5,8
Resultat efter finansiella poster	47,2	90,4	34,8	71,5	86,1	121,8
Extraordinära poster						
RESULTAT	47,2	90,4	34,8	71,5	86,1	121,8

Balansräkning

MNKR	KOMMUN 2021-12	KOMMUN 2022-08	KONCERN 2021-12	KONCERN 2022-08
TILLGÅNGAR				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar	4,8	2,7	4,8	2,7
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1 259,6	1 304,1	2 535,8	2 666,4
- Maskiner o inventarier	87,0	83,9	105,4	87,7
Materiella anläggningstillgångar	1 346,6	1 388,0	2 641,2	2 754,1
Finansiella anläggningstillgångar	108,5	110,6	11,6	13,7
Summa anläggningstillgångar	1 459,9	1 501,3	2 657,6	2 770,5
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd	0,9	0,9	0,9	0,9
Fordringar	172,8	148,9	193,4	174,4
Kassa och bank	101,3	144,9	101,3	144,9
Summa omsättningstillgångar	275,0	294,7	295,6	320,2
Summa tillgångar	1 734,8	1 796,0	2 953,2	3 090,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
EGET KAPITAL				
Övrigt eget kapital	757,3	826,6	1 002,5	1 100,8
Resultatutjämningsreserv	22,3	22,3	22,3	22,3
Årets resultat	69,3	90,5	98,3	121,8
Summa eget kapital	848,9	939,3	1 123,1	1 244,9
AVSÄTTNINGAR				
Avsättningar för pension och likn. förpliktelser	26,1	26,2	26,1	26,2
Uppskjuten skatt	-	-	41,6	41,6
Övriga avsättningar	16,3	16,3	16,4	16,4
Summa avsättningar	42,4	42,6	84,1	84,2
SKULDER				
Långfristiga skulder	525,1	574,3	1 356,6	1 460,5
Kortfristiga skulder	318,4	239,8	389,5	301,1
Summa skulder	843,5	814,1	1 746,1	1 761,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 734,8	1 796,0	2 953,2	3 090,7
ANSVARFÖRBINDELSER				
Borgensåtaganden	808,8	862,0		
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	415,6	409,3		

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Samma redovisningsprinciper som kommer att användas för helåret 2022 har använts. Med undantag för finansiell leasing. Ingen kostnad för finansiell leasing har bokförts i resultaträkningen och i balansräkningen är posterna avseende finansiell leasing detsamma som ingående balans. Ett flertal oklarheter om hur finansiell leasing ska bokföras finns. 2022 är andra året kommunen hanterar finansiell leasing och det har uppstått frågetecken om bl a förlängning av befintliga leasingkontrakt och hur rullande hyreskontrakt ska hanteras. Kommunen har i skrivelse till SKR och RKR bett om vägledning och förtydligande. RKR ska under hösten ha ett sammanträde om finansiell leasing och ska därefter komma med ett uttalande. Vi har därför pausat ny bokföring i avvaktan på ny information från SKR och RKR. Effekten av detta är att de finansiella leasingtillgångarna är bokförda till ett högre värde.

Not 2 Säsongsvariationer

Inom barn och utbildningsnämndens verksamhet finns säsongsvariationer avseende utbetalad och erhållen ersättning för elever i fristående verksamhet och andra kommuner samt kostnader för skolskjuts. Kostnaden för dessa utbetalas under 9 månader per år medan budget är lagd med lika stor andel per månad under 12 månader. Endast kostnader och intäkter som på ett tillförlitligt sätt kunnat skattas är bokförda i perioden. Detta gör att BUN:s resultat är per den sista augusti blir betydligt bättre än budget då de betalningsfria månaderna infaller under sommaren.

3 Ansvarförbindelser

Kommunen har ökat sina borgensåtaganden gentemot Östhammar vatten och Hargs hamn med drygt 50 mnkr under perioden.

Kommunstyrelsen

Nämndens sammanfattning

Under årets åtta månader finns flera händelser som på både kort och lång sikt påverkar Östhammars kommun, både kommunkoncernen och kommunen. Följande händelser lyfts främst upp:

- Regeringens beslut om slutförvar av använd kärnbränsle i Forsmark. Östhammars kommun kommer att påverkas inom flera områden, bostadsutveckling, befolkningsutveckling, pendlingsströmmar och en ökad efterfrågan på såväl arbetskraft som varor och tjänster.

- Region Uppsalas beslut om färdigställande av länsväg 288 samt finansiering, i Länstransportplanen. Detta beslut innebär att pendling till och ifrån Östhammars kommun kommer att underlättas, resvägar förkortas och restiden minskar. Östhammars kommun blir mer tillgängligt.

- Kommunfullmäktiges beslut om utbyggnad av VA-systemet, dels vilka systemlösningar som förordas samt finansiering av utbyggnaden. Detta beslut innebär att bostadsutvecklingen kan ta fart i princip hela kommunen. Bostadsutveckling och befolkningsutveckling kommer att påverkas positivt av detta.

- Utöver ovanstående påverkas såväl kommunen som kommunkoncernen av pandemins efterdyningar, det ryska invasionskriget i Ukraina, bränsletillgång i Europa, höga el- och drivmedelspriser samt inflation och höjda räntenivåer. Sammantaget ger detta ett mycket osäkert läge.

Kommunen har under året tagit emot och bosatt 70 ukrainska flyktingar enligt massflyktsdirektivet.

Sammantaget, flera beslut påverkar kommunen i positiv riktning, satsningen på infrastruktur i väg och vatten innebär ökade möjligheter för bostadsutveckling. En tillväxt i befolkningen skapar både möjligheten för företag att anställa medarbetare lokalt samtidigt som skatteunderlaget växer. Trots ovanstående finns anledning för Östhammars kommun att följa den ekonomiska utvecklingen kontinuerligt och noggrant, då stor osäkerhet präglar rapporteringen.

Väsentliga personalförhållanden

Kommunfullmäktige har gett nämnder och förvaltningen i uppdrag att arbeta aktivt för att sänka medarbetarnas sjuktal.

Sjukfrånvaron inom kommunstyrelsens område ökade mer markant än tidigare år under Q1 men förklaringen kan härledas till den kraftiga spridningen av omikronvarianten tillsammans med att många som tidigare arbetat på distans hade både återvänt till kontoret och att samhället i övrigt öppnat sig. Som förväntat minskade sjukfrånvaron sedan till 6,3 % i Q2 och kan förväntas fortsätta minska vidare. Det ser ut att att nämndmålet på 6,5 % sjukfrånvaro på helår kan uppnås.

Vad gäller kompetensförsörjningen inom kommunstyrelsens område har det visat sig bli mer utmanande att hitta specialistkompetens. Året har också präglats av något större omsättning bland chefer.

Under Q2 initierades också ett uppdrag att se över hur skapa en sammanhållen organisation för fastighetsförvaltning. Syftet är att förbättra kvaliteten i leveransen.

Kvalitet

Östhammars kommun skall vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare.

Prognosen är att målet uppnås under året. Båda styrtalen ser ut att kunna uppnås.

Arbetet för att Östhammars kommun ska vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare görs både på övergripande nivå och på varje verksamhetsnivå.

På den övergripande nivån ligger fokus långsiktigt arbete med att sänka sjukfrånvaron, förbättra arbetsmiljön, stärka friskfaktorer, satsa på utveckling av både ledarskap och medarbetarskap och identifiera och testa nya arbetssätt som bidrar till kompetensutveckling och -försörjning. Men också att söka möjligheter att flera medarbetare ska kunna arbeta på heltid.

Exempelvis fortlöper arbetet med att stärka friskfaktorer enligt plan och där var Bildning och Omsorg var först ut i det arbetet redan under 2021. Under T1 och T2 2022 har arbetet startats för med sektorerna Verksamhetsstöd och Samhälle. Ett annat exempel är den kommunövergripande satsningen för att förstärka medarbetarskapet där alla kommunens chefer utbildades under T1 och kan nu börja använda verktygen med sina medarbetare. Under T2 har det genomförts ett uppsamlingsheat samt en chefsdialog med temat medarbetarskap.

Som ett led i att stärka kommunens kompetensförsörjning och att vara relevant i utveckling mot än mer digitalt arbetsliv har kommunen tagit fram digitala principer, säkerställt digitala kommunikationsplattformar och tagit fram ett avtal för distansarbete.

Kommunen har även satsat på att utveckla både framtida och nuvarande ledare och undersökt inte bara medarbetares utan också chefers arbetsmiljö.

På enhets- och verksamhetsnivå är aktiviteterna mångfacetterade och handlar om tex arbete med god arbetsmiljö och att stärka lärande och kompetensutveckling i vardagen.

Andel medarbetare som erbjuds kompetensutveckling i sitt arbete mäts i egen regi under hösten 2022. För styrtalet Sjuktal, andelen sjukskrivna så är måltalet för 2022 att kommunens sjuktal ska understiga det kommunala Sverige genomsnittet.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Andel medarbetare som erbjuds kompetensutveckling i sitt arbete		85,0%
Sjuktal, andelen sjukskrivna	7,1%	

Östhammars kommun ska redovisa ett gott ekonomiskt resultat med fortlöpande effektiviseringar

Prognosen är att målet ej kommer att nås. Måluppfyllelsen bedöms på grundval av styrtalen och bedömningen är att vi inte under årets sista fyra månader kommer att färdigställa nya underhållsplaner.

Kommunstyrelsen prognosticerar ett underskott med en avvikelse på ca 2%. (1,585 tkr). I huvudsak beror detta på att rationaliseringskravet för verksamhetsstödet ej uppfyllts helt. Rationalisering kräver

effektivisering, om inte verksamhet skall avvecklas. Effektiviseringen har tagit väsentligt längre tid än vi förutsett. Utöver detta har efterfrågan ökat och därmed även trycket på verksamheten.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Fastighetsbeståndsvärde med underhållsplan	74,4%	80,0%
Resultatöverskott, budget i balans	ej uppfylld	

Östhammars kommun ska arbeta socialt och ekologiskt hållbart

Prognosen är att målet ej kommer att nås. Av styrtalet som kopplar mot nämndmålet kan man utläsa att långa leveranstider påverkar måluppfyllanden när det gäller fordonsflottan. Parallellt pågår ett arbete med regionala hållbarhetslöften där Östhammars kommun signerat områden så här långt:

Energi och klimat - projekttiden går ut 2022 och aktiviteterna kommer att utvärderas.

Biologisk mångfald - projekttiden går ut 2023 och aktiviteterna kommer då utvärderas.

Vatten - projekttiden går ut 2024 och aktiviteterna kommer då utvärderas.

Ett nytt löftesområde planeras inom hållbart samhällsbygge, diskussioner pågår inom regionen för hur det ska kunna utformas.

Avseende social hållbarhet pågår ett identifieringsarbete på sektor samhälle, attraktiv kommun för att kopplas ihop med det hållbarhetsarbete som redan är satt via policy för ekologisk hållbarhet.

Kommunens fordonsflotta i klimat- och energiprestanda, nästa utfall presenteras maj 2023.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Kommunens fordonsflotta i klimat- och energiprestanda		37

Östhammars kommun ska vara tillgänglig och öppen för medskapande utifrån besökarens, invånarens och företagarens behov.

Prognosen är att målet kommer att nås. Styrtalen mäts i Medborgarundersökningen och resultatet är tillgängligt först i december.

- Under årets åtta första månader har bland annat aktiviteter i form av nedanstående genomförts:
- Ungdomsappen där ungdomar får uttrycka sin mening och komma med förslag på insatser som kommunen kan göra.
- Webbsändningar där invånarna ges möjlighet till delaktighet genom dialog och information.
- Uppföljning i ärendehanteringssystem
- Oland visar och Albrektsmässan är exempel på aktiviteter där besökare, företagare och invånare givits möjlighet till medskapande och dialog.
- Översyn av kommunala verksamheters öppettider.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Invånarens nöjdhet med att få svar på sina frågor om kommunen och dess verksamhet		61%
Invånarens nöjdhet med möjligheterna att delta aktivt i arbetet med utveckling av kommunen?		30%

Östhammars kommun ska upplevas som attraktivare för invånare, besökare och företagare

Prognosen är att målet ska kunna nås. Vad gäller utemiljöer så finns skötselplaner på plats och arbetet med att få en effektiv arbetsgång i effektueringen pågår. Kommunens satsning på att stärka upplevelsen av skötseln av allmänna platser har tagits emot väl och genomförandet har i stort följt den uppgjorda planen.

Insatser för att stärka upplevelsen av Östhammars kommun pågår ständigt. Lotsfunktionen för näringslivet har goda förutsättningar att påverka siffrorna positivt. Om arbetet med delaktighet lyckas väl under året så påverkar även det upplevelsen positivt. Delaktighet och gemensamma ansvar skapar stolthet och tillit vilket i sin tur leder till en ökad upplevelse av attraktivitet.

Arbetet med en kartläggning av varumärke för Östhammars kommun som plats respektive organisation har påbörjats.

Under årets första månader ökade antalet ansökningar om kulturstöd till evenemang

mycket och nya aktörer finns i kommunen. Detta ger skäl att tro att utbudet kommer att vara rikare än tidigare under året.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Skötsel av allmänna platser.		73%
Andelen invånare som upplever kommunen som en bra plats att bo och leva ska öka		95%

Förvaltningen uppdras att ta fram beslutsunderlag samt finansieringsplan för utbyggnad av vatten och avloppssystem i Östhammars- och Öregrundsområdet.

Uppdraget anses vara utfört genom beslut i Kommunfullmäktige 14 juni 2022.

Ekonomiskt utfall

Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott om 2 600 tkr för helåret vilket motsvarar drygt 1%. I huvudsak beror detta på att rationaliseringskravet för verksamhetsstödet ej uppfyllts fullt ut. Rationalisering kräver effektivisering, om inte verksamhet skall avvecklas. Effektiviseringen har tagit väsentligt längre tid än vi förutsett. Utöver detta har efterfrågan av tjänster tillhandahållna av verksamhetsstöd ökat och därmed även trycket på verksamheten.

Delårsutfallet för Verksamhetsstöd och Samhälle visar ett högt överskott respektive underskott vilket i delar kan härledas till ej ännu genomförda interna transaktioner sektorerna emellan såsom internhyror. Verksamhetsstöds överskott beror även på vakanta tjänster, exempelvis inom upphandling, samt sjuk- och föräldraledigheter

av mellanlång karaktär där vikarie inte går att uppbringa. Även interna förflyttningar på chefspositioner har kapat kostnader. Flertalet vakanta tjänster tillsätts under hösten vilket ökar kostnaderna. Samhälles underskott per delårsbokslutet beror, utöver vad som omnämns ovan, på mindre avvikelser inom översiktsplaneringsarbetet och arbetet med geografiskt informationssystem, GIS samt en ännu ej genomförd överföring mellan Samhälle och Avfall. För Introduktionseenheten, Sektor Bildning, redovisas en årsprognos innebärande ett underskott om 1 000 tkr. En sen avstämning, där bland annat ersättning från Migrationsverket inkommit, visar att detta underskott troligen kan minskas under resterande del av året.

Prognos helår

Kommunstyrelsen prognosticerar ett underskott om 1 585 tkr. Orsaken till underskottet är en kombination av ökad efterfrågan och att rationaliseringskravet inte uppnås helt.

De åtgärder som genomförs under hösten är att vi vakanshåller vissa tjänster.

Investeringsutfall

Årets investeringsbudget inom Kommunstyrelsens verksamhetsområde är knappa 298 mnkr varav drygt 78 mnkr har nyttjas under årets första åtta månader. Det har varit svårt att nå upp till den omfattning av investeringar som Fullmäktige beslutat om. De investeringar som slutförs under 2022 är i delar sådana som skulle varit färdigställda tidigare. Frösåkersskolan är slutbesiktad så när som på en del av utemiljön. Den nya förskolan Mineralen i Österbybruk är slutbesiktad och verksamheten har flyttat in. Under 2022 kommer flertalet av de investeringar som beslutats om i Budget 2022 inte att kunna påbörjas. Det gäller bland annat utbyggnaden av Olandskolan, ombyggnad av Gimo sporthall och förskolan Myran.

KOMMUNSTYRELSEN MNKR	BUDGET ÅR	BUDGET ACK	UTFALL ACK	AVVIKEL- SE	PROGNOS HELÅR	AVVIKEL- SE
SEKTOR						
POLITIK/STAB	-61,1	-51,0	-44,4	-6,7	-61,1	-0,1
VERKSAMHETS- STÖD	-68,1	-57,0	-36,9	-20,2	-69,5	1,4
SAMHÄLLE	-65,6	-53,9	-31,6	-22,3	-65,9	0,2
BILDNING	-7,0	-6,0	-3,9	-2,1	-8,0	1,0
FINANSER	-33,0	-27,5	-30,7	3,2	-38,3	5,3
SUMMA	-234,8	-195,4	-147,4	-48,0	-242,8	7,9

Bygg- och miljönämnd

Nämndens sammanfattning

Efter pandemin är nämndens arbete nu tillbaka i något som kan beskrivas som ett ”normalläge”. Detta innebär t.ex. att miljöenheten inte längre planerar för (eller avsätter resurser till) s.k. trängselutlysning.

Samtidigt har efterfrågan och trycket på bygglovsverksamheten och planbesked alltjämt varit högt under årets första två tertial.

Kraftigt stigande elpriser, inflation och räntor har under andra tertialet förstärkt den marknadsosäkerhet som kriget i Ukraina skapade under första tertialet. Under avslutningen av tertial två kan vi se en avmattning, vilket kan vara inledningen på den nedgång i inflödet av ärenden som karaktäriserar en lågkonjunktur. Det finns skäl att vara försiktig i bedömningen av inflödet av ansökningar till nämnden de närmaste 12 månaderna.

I det längre perspektivet är ändå bedömningen att kommunen kommer att påverkas starkt av de satsningar som både offentliga och privata aktörer planerar och genomför. Bland dessa satsningar kan nämnas planering för utbyggnad av vatten och avloppssystem i Öregrunds och Östhammarsområdet (inklusive utbyggnad i s.k. utvecklingsområden enligt Lag om allmänna vattentjänster), utbyggnad av länsväg 288- på sträckan Gimo-Börstil, etablering av fabrik för framställning av fossilfritt flygbränsle på Forsmarkshalvön, återöppnandet av malmgruvan i Dannemora, de båda slutförvaren samt satsningen på nya bostadsområden (inklusive utbyggnad av offentlig och privat service) i Alunda

Väsentliga personalförhållanden

Personalomsättningen har återigen börjat stiga.

Efter år av låg – eller kanske t.o.m. mycket låg – personalomsättning märker vi nu att flera medarbetare i nämndens verksamhet har sökt sig till andra arbetsgivare. Det är oroande och något vi omgående behöver adressera.

Arbetet med Friskfaktorer och Medarbetarskap adresserar detta - men det räcker inte. Det behöver komma till konkreta vardagliga insatser och det måste komma till mer glädjespridande och inspirerande aktiviteter.

Samtidigt är sjukfrånvaron den lägsta i kommunen och resultat på våra arbetsmiljömätningar alltjämt goda (eller kanske t.o.m. mycket goda).

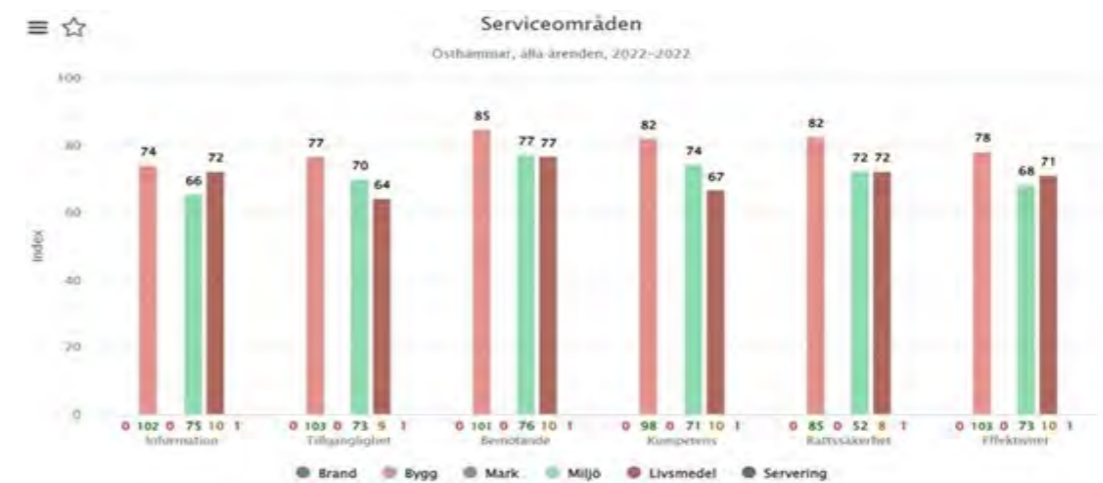
Kvalitet

Bygg- och Miljönämnden ska skapa förutsättningar för hållbar samhällsutveckling i Östhammars kommun - ekonomiskt, socialt och miljömässigt

Det är vanskligt att uttala sig om måluppfyllnaden utifrån en analys av styrtalen. Antalet respondenter på NKI-mätningarna är alltför få för att vi ska kunna uttala oss något om vartåt det pekar för helåret. Vi har inte fått den digitala informationen att lyfta på det sätt vi föresatt oss och med det följer tyvärr även förutsättningarna och drivet i det enskilda mötet. Därför planerar vi nu för förändringar som ska ge bättre driv åt NKI-arbetet.

Samtidigt är känslan den att produktiviteten är god (antalet inventerade avlopp resp effektiviteten i både planprocessen och bygglovsprocessen).

Det finns också skäl att optimistisk när det gäller kundernas upplevelse av nämndens bygglovshantering. Måltalen är högre där än

inom motsvarande områden på miljötillsyns-sidan och utvecklingen visar tendenser åt rätt håll. Inte minst märks detta när privatkunderna inkluderas i resultatredovisningen (se bilaga).

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Antal inventerade avlopp per år.	165	350
En effektiv detaljplaneprocess (antal månader)		18
En effektiv bygglovsprocess (antal veckor)	97,3%	95%
NKI bygglovsärenden.Serviceområdet Bemötande	72	80
NKI Bygglovsärenden Serviceområdet Information	64	75
NKI miljö- och hälsoskyddServiceområdet Bemötande	0	75
NKI miljö- och hälsoskydd Serviceområdet Information	0	70
NKI serveringstillståndServiceområdet Bemötande	0	85
NKI serveringstillstånd Serviceområdet Information	0	85
NKI livsmedelstillsyn Serviceområdet Bemötande	86	75
NKI Livsmedelstillsyn Serviceområdet Information	81	70

Nämnden uppdrar till förvaltningen att ta fram tillsynsbehovsutredning och tillsynsplan för myndighetsområdena bygg och miljö

Detta uppdrag är fullföljt.

Ekonomiskt utfall

Delårsresultatet är ett överskott på 1,3 mnkr. De fem största underliggande positiva avvikelserna är lokalhyror som nämnden ännu inte blivit debiterade, +500 tkr. Låg förbrukning inom Livsmedelsverksamheten på lönekostnader och övriga kostnader på grund av vakanser, +200 tkr. Hög intäktsnivå inom Alkoholtillsyn vid återgång till normalläge från pandemi, +200 tkr. Hög intäktsnivå inom Detaljplaneverksamheten tack vare ökad efterfrågan på detaljplaner bland annat i Alunda +400 tkr.

Kultur- och fritidsnämnd

Prognos helår

Helårsprognosen för Bygg- och Miljönämnden är ett underskott på 1,25 mnkr.

Detaljplaneverksamheten prognostiseras ha fortsatt hög efterfrågan på planer, bland annat i Alunda, vilket skulle ge ett överskott på 800 tkr.

Bygglovs- och kartverksamheten ser däremot tendenser till en kraftigt vikande efterfrågan och prognostiserar betydligt lägre intäkter under årets sista fyra månader jämfört med budget.

Totalt 1,5 mnkr lägre intäkter än budget väntas. Dessutom bedrivs projektet för digitalisering av byggarkivet utan budget under årets avslutande sex månader vilket väntas ge ett underskott på 1,15 mnkr. Ordinarie personalbudget väntas istället ge ett överskott på 400 tkr på grund av vakanser. Övriga kostnader väntas hamna en aning under budget med 200 tkr i överskott. Det totala underskottet inom Bygg- och Kartverksamheten hamnar på 2,05 mnkr.

Nämndens sammanfattning

Verksamheten har under terital 2 överlag fungerat väl. Återhämtningen efter pandemin har varit god och mycket har återgått till liknande läge som innan.

Det som sticker ut är flera långtidssjukskrivningar som påverkat både verksamhet och arbetsmiljö samt en låg bemanning med svårighet att rekrytera.

Försäljningen är något lägre än tidigare vilket till viss del kan förklaras av att Alunda Landbad öppnade nära tre veckor senare än planerat.

Väsentliga personalförhållanden

Kommunfullmäktige har gett nämnder och förvaltningen i uppdrag att arbeta aktivt för att sänka medarbetarnas sjuktal.

Sjuktalet för Q2 i år, 8,4%, är nästan det dubbla jämfört med motsvarande period för föregående år, och även en ökning från Q1 2022 där trenden i kommunen generellt sett visat på en nedgång i sjuktal från Q1 till Q2. I en mindre personalgrupp får varje individ stor betydelse och under Q2 har Kultur och fritid flera långtidssjukskrivningar vilka påverkar mycket. För en liten arbetsgrupp där inga ”dubletter” finns blir varje sjukskrivning också tung att bära för de medarbetare som arbetar närmast. Detta innebär en stor risk för utmattning hos de som är kvar.

På Ung fritid och Fritid har det funnits vakanser under T2 som varit svåra att bemanna.

Två arbetsmiljöfrämjande insatser pågår: ett arbete som är inriktat på friskfaktorer och en inriktad på ett stärkt medarbetarskap.

Kvalitet

Att erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsliv

Prognosen är att målet kommer att nås. Besöksantalet är över förväntan och målet för ungdomsgårdarna är redan uppnått. Det är sannolikt att även målet om 61% nöjdhet kommer att uppnås. Detta styrtal mäts på helår vilket gör att ingen siffra kan presenteras nu. Inga stora förändringar är genomförda som kan tänkas påverka resultatet negativt, men önskemål om att bättre anpassa öppettiderna för att nå fler målgrupper har framförts.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Antal besökare på kommunens ungdomsgårdar	1 322	850
Antal besökare på samtliga bibliotek	68 251	76 200
Upplevd nöjdhet med möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motions-anläggningar		61%

Att erbjuda en hälsofrämjande, inkluderande och tillgänglig kultur- och fritidsverksamhet som präglas av delaktighet och uppmuntrar engagemang.

Prognosen är att målet kommer att nås. Användningen av ungdomsappen har ökat. Nöjdheten med träffpunkter för äldre kan komma att påverkas av den hyresgenomlysning som nu görs av kommunens uthyrningslokaler. Mätningen görs på helår.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Antal unga som använder ungdomsappen ska öka	Uppfylld	
Nöjdheten med utbudet av ställen för äldre att träffas på i kommunen? (t.ex. träffpunkter) ska öka		42%

BYGG OCH MILJÖNÄMNDEN MNKR	BUDGET ÅR	BUDGET ACK	UTFALL ACK	AVVIKEL- SE	PROGNOS HELÅR	AVVIKEL- SE
FUNKTION						
Stab/Politik	2,3	1,6	0,9	0,7	2,3	0,0
Bygg/Kart	0,8	0,6	0,6	-0,1	2,8	-2,0
Miljö	0,5	0,3	-0,1	0,4	0,5	0,0
Detaljplan	1,1	0,7	0,4	0,3	0,3	0,8
SUMMA	4,8	3,1	1,8	1,3	6,0	-1,2

Att erbjuda förutsättningar för ett långt, friskt och meningsfullt liv

Målet är uppnått med 91 evenemang jämfört med måltalet 78. Ett särskilt fokus på äldre har funnits under året vilket också resulterat i fler evenemang än vanligt.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Antal evenemang, för målgruppen äldre, där hälsa, samhällsfrågor eller vetenskap är tema	91	78

Ekonomiskt utfall

Prognosen är att nämnden kommer att ha ett överskott om ca 400 tkr.

För årets andra kvartal är nämndens resultat en överskott om 1,9 mkr. Av dessa beror ca 830tkr på lägre personalkostnader än budgeterat. Orsaken till detta är de långa sjukskrivningar som drabbat medarbetare, vakanser samt en försiktig hållning kring bemanning i inledningen av året då den andra stora posten, lokaler, vuxit.

200 tkr är medel för Finskt förvaltningsområde som kommer att förbrukas under året.

KULTUR OCH FRITIDSNÄMND MNKR	BUDGET ÅR	BUDGET ACK	UTFALL ACK	AVVIKEL- SE	PROGNOS HELÅR	AVVIKEL- SE
FUNKTION						
Attraktivitet, Stab	-10,2	-7,6	-5,9	-1,8	-10,2	0,0
Fritid	-19,2	-14,4	-11,2	-3,3	-18,8	0,4
Bibliotek	-8,3	-6,2	-5,9	-0,4	-8,3	0,0
Ung Fritid	-3,8	-2,9	-2,1	-0,8	-3,8	0,0
SUMMA	-41,5	-31,2	-25,0	-6,2	-41,1	0,4

230 tkr är bokförda som investeringar som egentligen är driftkostnader och dessa korrigeras på resultatet.

Senare tillkom ett tillskott kring hyror. Uppvärmningskostnader som tidigare felaktigt legat hos kultur och fritid har korrigerats.

Under T3 kommer större delen av detta korrigeras då ny chef för Kultur och Bibliotek har tillkommit, en utredning av schema och effektivitet kommer att genomföras samt att en tillförordnad fritidschef förhoppningsvis kommer att finnas på plats under hösten tills dess att ny chef finns på plats. Ung fritid kommer att göra satsningar på loven.

Investeringsprognos

De investeringar som planerats under året har till stora delar inte gått att genomföra då upphandlingsstöd saknats samt att utförandet krävt tid från Drift som inte funnits.

Prognosen är att ca 400 tkr kommer att förbrukas.

Barn och utbildningsnämnd

Nämndens sammanfattning

Sjuktal

Sektor Bildnings totala sjukfrånvaro för Q2 2022 har sjunkit till 5,9% från 9,8 % första kvartilen i år. Detta är att jämföra med motsvarande period 2021 då sjukfrånvaron var 7,4 % och 8,2 % 2020. Högst har sjukfrånvaron varit inom förskola och grundskola för personal som arbetar med de yngre åldrarna.

Mål- och styrtalsarbete

Skolinspektionens elevenkät riktar sig numera till elever i åk 5 och åk 8 på grundskolan samt

åk 2 på gymnasiet. Många av nämndens styrtal riktar sig till elever i åk 9 avseende till exempel trygghet, studiero och motivation. Detta innebär att det kommer inte finnas några referensvärden från tidigare år och måltalen stämmer inte för åk 8. De är satta efter den utveckling och mätning som utförts i åk 9.

Kvalitet

Bedömningen är i sin helhet är att sektor Bildning inte prognostiserar att nå nämndens mål om att Alla elever ska ha en skolgång som präglas av trygghet och hälsa och nämndmålet Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero. Bakgrunden till det är resultaten från Skolinspektionens Skolenkät som genomfördes under våren 2022 i grundskolans åk 5 och åk 8 samt på gymnasiet åk 2 på hälften av alla landets skolor.

Gällande nämndmålet Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö är prognosen att sektor Bildning inte når målet. För grundskolans kunskapsresultat framkommer en lägre måluppfyllelse 2022 jämfört med 2021 på grundskolan. Andelen elever i åk 9 med godkänt

betyg i alla ämnen har sjunkit till 71,2%, förra läsåret var motsvarande siffra 79,7%. I åk 6 har andelen med godkänt betyg i alla ämnen sjunkit till 65,5%, jämfört med 71,8% föregående läsår. Andelen elever i åk 3 med minst godtagbara kunskaper i alla ämnen är 76,4%. I analysen framkommer att det vikande resultatet till stor del är en effekt av och en studieskuld till följd av pandemin. Det är ett mycket troligt försämrat resultat gällande genomströmning inom fyra år på gymnasieskolan. Resultatet avseende det är inte klart ännu. Den preliminära uträkningen av den genomsnittliga betygspoängen för samtliga avgångselever med examen eller studiebevis minskade från 14,2 till 14,0 (riket 14,4, 2021).

Prognosen är att sektor Bildning når nämndmålet om att Skolan ska vara attraktiv och konkurrenskraftig. De senaste åren har personalomsättningen sjunkit och håller den trenden i sig så kommer vi att nå årets måltal på 7 %. Nästan alla medarbetare inom sektor Bildning har erbjudits någon form av kompetensutveckling.

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämndens nettobudget för 2022 uppgår till 600,9 mnkr, vilket kan jämföras med föregående års nettobudget på 582,3 mnkr. För perioden visar nämnden ett överskott på 34,8 mnkr.

Överskottet återfinns till stor del på de "Centrala kontona", detta är kostnader som är av gemensam karaktär såsom skolskjuts, hyror och måltider. På centrala konton finns också budget för köp av externa elevplatser och nämndens reserv.

Väsentliga personalförhållanden

Kommunfullmäktige har gett nämnder och förvaltningen i uppdrag att arbeta aktivt för att sänka medarbetarnas sjuktal.

Liksom övriga kommunen inledde sektor Bildning 2022 med högre sjukfrånvaro än väntat, hela 12 % i januari. En oväntat hög sjukfrånvaro jämfört med de 6,9 % som vi avslutade 2021 med. Den markanta höjningen förklaras av omikronvarianten av covid-19 som tillsammans med en besvärlig säsongsinfluensa och hårda karantänsregler drev upp sjukfrånvaron. Bildnings sjukfrånvaro för Q1 2022 slutade på 9,8 % medan snittet för Q2 2022 sjunkit till 5,9 % vilket är lägre än Q2 2021.

När vi jämför Bildnings verksamheter med varandra ser vi att sjuktalet är högre ju yngre barn/elever man arbetar med, vilket är ett bekant mönster som förklaras av att arbetet är mer kontaktnära i de lägre åldrarna.

Andelen långtidssjukfrånvaro har ökat under Q1 och Q2 inom förskola och grundskola medan andelen inom gymnasiet och vuxenutbildningen stadigt minskar. Det är naturligt att andelen ökar då det är just en andel av den totala sjukfrånvaron som ju var som högst i januari, och när den minskar så ökar andelen långtidssjukfrånvaro. Trots det är det en utveckling vi behöver följa då vi kan se att det även är en ökning i timmar, vilket innebär en faktisk ökning.

Under Q1 och Q2 2022 har sex fall av arbetsjukdom rapporterats i KIA, samtliga med anledning av covid. Motsvarande period föregående år var antalet rapporterade fall åtta varav alla relaterades till covid utom ett fall som

rörde fysisk skada vid konflikt med elev.

69 olycksfall har rapporterats under Q1 och Q2 2022 jämfört med 64 under motsvarande period föregående år. Ett av olycksfallen beror på stress, ett par beror på dålig ventilation medan cirka fem beror på halka. Resterande är olycksfall relaterade till barn/elever, varav 26 faller under kategorin hot och våld. Det är samma antal som under motsvarande period föregående år. **Kvalitet**

Kvalitet

Alla elever ska ha en skolgång som präglas av trygghet och hälsa.

Bedömningen är att sektor Bildning inte prognostiserar att nämndmålet Alla elever ska ha en skolgång som präglas av trygghet och hälsa ,

Bakgrunden till det är resultaten från Skolinspektionens Skolenkät som genomfördes under våren 2022 i grundskolans åk 5 och åk 8 samt på gymnasiet åk 2 på hälften av alla landets skolor. I årets Skolenkät tillfrågades elever i åk 8, tidigare år har målgruppen varit åk 9, det gör att det inte finns jämförande data och nämndens måltal omfattar åk 9, Det medför att det saknas referensvärde och frågeställningen är dessutom ändrad i årets enkät.

Indexområdet trygghet åk 5 och gymnasiet åk 2 har samma indexvärde 8,5 (samtliga deltagande skolor i riket har 8,5 respektive 8,7) medan värdet för elever i åk 8 ligger lägre, 8,0 (samtliga deltagande skolor 8,2). Flickor uppger i högre utsträckning än pojkar att de känner sig otrygga i skolan, en skillnad som ökar allt eftersom eleverna blir äldre. Förutom på en av kommunens högstadieskolor, Vallonskolan, där flickor känner sig mer trygga än pojkar.

Gällande elevers inflytande rapporterar lite drygt hälften av eleverna i åk 8 att de får vara med och påverka skolarbetet ganska lite eller väldigt lite. Högstadieläverna tycker att de i lägre grad kan påverka skolarbetet än mellanstadieeleverna och gymnasieelever. 62 % av lärarna i kommunen anser att eleverna väldigt mycket och ganska mycket får vara med och påverka skolarbetet. Det kan bero på elevers och lärares olika uppfattning om vad elevinflytande och delaktighet innebär.

Skolinspektionens granskning 2016 har visat att elevers upplevelse av trygghet och studiero i skolan påverkas av flera faktorer. Undervisningens innehåll och lärares ledarskap har stor betydelse, men även processer som exempelvis berör elevers inflytande liksom arbetet med skolans värdegrund spelar roll. Det är av stor vikt att arbeta systematiskt både med trygghet och med studiero.

Hälften av eleverna svarar att de alltid eller till stor del får den hjälp de behöver i skolarbetet. Uppfattningen delas av lärarna. 34 % av eleverna tycker att skolarbetet alltid eller oftast är för svårt. Eleverna har olika förutsättningar hemma, för elever med svårigheter hemma behöver vi öka vårt kompensatoriska uppdrag.

Styrtal	UTFALL	MÅLTAL 2022
Elevers upplevelse av att kunna påverka skolarbetet i årskurs 8 ska öka.	30%	
Elevers trygghet i årskurs 8 ska öka	74%	
Elevers upplevelse av att kunna nå kunskapskraven i årskurs 8 ska öka.	50%	

Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero.

Bedömningen är att sektor Bildning heller inte prognostiserar att nå nämndmålet Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero. Det är svårt att prognostisera då det inte finns ett definierat måltal kopplat till studiero. Målet är dessutom nytt så vi har inga värden att jämföra med. Skolinspektionen har ändrat elevenkäten till åk 8 i stället för åk 9. Det medför att det saknas referensvärde och frågeställningen är dessutom ändrad i årets enkät.

När det gäller studiero visar resultatet i årets Skolenkät att värdet är lågt, vilket följer trenden för samtliga deltagande skolor i riket. För åk 5 är värdet 5,2 (samtliga 5,4) åk 8 är värdet 5,6 mot 5,7 för samtliga deltagande skolor i riket. I samtliga årskurser på grundskolan är flickors värde lägre. Indexvärdet på gymnasiet av seende studiero ligger högre, 6,2 (samtliga deltagande enheter 6,4). Intressant är dock att 74 % av lärarna rapporterar att på deras egna lektioner är det ofta studiero, indexvärde 7,1. Elevers studiero är ett utvecklingsområde.

Det är skillnader mellan olika skolors upplevelse av arbetsro. Elever på skolor med mindre fördelaktig socioekonomisk sammansättning uppger i högre grad att deras studiero brister än vad elever på skolor där den socioekonomiska sammansättningen är mer fördelaktig gör.

Det är låg andel av eleverna i åk 8 som anser att det ofta eller alltid är arbetsro på lektionerna. De flesta lärare 74 % svarar att det ofta är arbetsro på lektionerna. Eleverna ger en mer negativ bild då de flesta elever svarar ibland. Bilden av studiero

bland personal och elever är i linje med tidigare års resultat. Det behövs en fördjupande kvalitativ undersökning för att förstå diskrepansen mellan lärares och elevers uppfattning om studiero. En teori är att det skulle kunna bero på olika definitioner av studiero.

En skola präglad av trygghet och studiero är en rättighet för alla elever och en grundförutsättning för lärande och utveckling. Den som är rädd eller otrygg har en försämrad förmåga till lärande. Många skolor bedriver redan i dag ett arbete kring trygghet och studiero som är av hög kvalitet men det finns också en rad konstaterade brister. Bristande systematik att skapa studiero ger inte en heltäckande bild av nuläget på en skolövergripande nivå, utan läggs på den enskilde läraren. Detta kan leda till att det finns stora skillnader i studiero inom samma skola. Brister i analys kan leda till att de åtgärder som sätts in inte är de mest relevanta.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Elevers arbetsro i åk 8 ska öka.	38%	

Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö.

Sektor Bildning bedömer att vi prognostiserar att inte uppnå nämndmålet om att Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö., Styrtalet angående elevers motivation är svår att beräkna, då Skolinspektionen ändrat elevenkäten till åk 8 i stället för åk 9. Det finns inget referensvärde eller något utfall att utgå från samt att frågeställningen är ändrad. Trots svårigheten att prognostisera målet är analysen att vi inte har en

accepterad nivå av elever som anser att lärarna ofta får dem att bli intresserade av skolarbetet. Den är inte unik men ligger lägre än övriga i målgruppen som svarat på enkäten.

Det finns en stor diskrepans mellan elevers och lärares syn på hur motiverande undervisningen är. Lärarna upplever till 69 % att de ofta lyckas väcka elevers intresse för skolarbetet, till skillnad mot elevernas 8 %. Om läraren tror att eleven kan lyckas ökar elevers motivation och därmed möjligheten att nå målen. I Östhammars kommun anser endast 37 % att lärarna får eleverna att tro på sig själva. Det kan vara en av faktorerna enligt forskare Thomson och Wery, Skolverkets sammanställning, som menar att motivationsgraden påverkas av flera olika saker, bland annat förväntningar på eleverna och lärares uppfattning om elevers förmågor.

Kring kunskapsresultaten framkommer en lägre måluppfyllelse 2022 jämfört med 2021 på grundskolan. Andelen elever i åk 9 med godkänt betyg i alla ämnen har sjunkit till 71,2%, förra läsåret var motsvarande siffra 79,7%. I åk 6 har andelen med godkänt betyg i alla ämnen sjunkit till 65,5%, jämfört med 71,8% föregående läsår. Andelen elever i åk 3 med minst godtagbara kunskaper i alla ämnen är 76,4% (denna siffra följdes inte upp föregående år).

I analysen framkommer att det vikande resultatet till stor del är en effekt av och en studieskuld till följd av pandemin, vilket också följer rikets trend. Under pandemin har ett stort antal elever haft hög frånvaro och kvaliteten i undervisningen har inte kunnat upprätthållas på samma nivå som tidigare på grund av höga sjuktal bland lärare och personal på skolan.

Det är ett mycket troligt försämrat resultat gällande genomströmning inom fyra år. I normalfallet behöver en elev som börjar på ett nationellt program i gymnasieskolan tre år för att slutföra sina gymnasiestudier. Elever som byter utbildning, gör studieuppehåll eller börjar på ett introduktionsprogram kan behöva ett fjärde eller femte studieår för att slutföra ett nationellt program i gymnasieskolan. Därutöver finns det elever som behöver längre tid på sig att slutföra gymnasieutbildningen av andra orsaker samt elever som avbryter sina studier.

Den preliminära uträkningen av den genomsnittliga betygspoängen för gymnasieelever med examen har ökat till 14,6 (riket 14,9, 2021). Den preliminära uträkningen av den genomsnittliga betygspoängen för samtliga avgångselever med examen eller studiebevis minskade till 14,0 (riket 14,4, 2021). Skillnaden mellan könen, som ökat de senaste åren har nu minskat. 2021 var skillnaden 2,5 poäng medan det i år är 0,8 poäng. Noterbart är att män på högskoleförberedande program hade högre betygspoäng än kvinnor med an det på yrkesprogrammen är tvärtom. Gymnasiet har fler elever än tidigare som har förlängd studiegång (4:e år). Dessa elever kan komma att påverka betygspoängen i ett senare skede. Andelen elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola har ökat från föregående år. Analysen visar att förutom de negativa effekterna av de senaste årens pandemi var att de elever som påbörjade gymnasieskolan 2019 års var en grupp elever som gick in med låga ingångsvärden och en stor andel elever startade sina gymnasiestudier på ett IM-

program. Det är inte ovanligt att elever som har grundskolestudier kvar när de börjar på gymnasiet behöver ett fjärde år för att nå examen trots stöd insatser. Det innebär att gymnasiet inte lyckades fullt ut med det kompensatoriska uppdraget. Ett flertal elever har valt att avbryta sina gymnasiestudier utan examen då de har fått arbete vilket innebär att andel elever med examen har minskat.

Mer fullständig resultatstatistik från gymnasiet finns tillgänglig från december.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Andel elever som tagit gymnasieexamen inom fyra år		75%
Elevers motivation i årskurs 8 ska öka.	8%	
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram		87%

Skolan ska vara attraktiv och konkurrenskraftig.

Prognosen är att vi når årets mål kring styrtalet Skolan ska vara attraktiv och konkurrenskraftig. De senaste åren har personalomsättningen sjunkit och håller den trenden i sig så kommer vi att nå årets måltal på 7 %. Utfall mäts på helår.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Personalomsättningen ska vara låg.	3%	7%

Socialnämnden

Ekonomiskt utfall

Barn- och utbildningsnämndens nettobudget för 2022 uppgår till 600,9 mnkr, vilket kan jämföras med föregående års nettobudget på 582,3 mnkr. För perioden visar nämnden ett överskott på 34,8 mnkr.

Överskottet återfinns till stor del på de ”Centrala kontona”, detta är kostnader som är av gemensam karaktär såsom skolskjuts, hyror och måltider. På centrala konton finns också budget för köp av externa elevplatser och nämndens reserv.

En förklaring till det stora överskottet centralt är att en del statsbidrag och nämndens reserv inte har fördelats till enheter än. Skolskjutsar och inackorderingstillägg för hösten har inte bokförts ännu. Interkommunala ersättningar är ännu inte bokfört fullt ut.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND MNKR	BUDGET ÅR	BUDGET ACK	UTFALL ACK	AVVIKEL- SE	PROGNOS HELÅR	AVVIKEL- SE
FUNKTION						
Bildning, stab	-252,0	-168,0	-145,6	-22,4	-251,2	-0,8
Gymnasiet och vuxenutbildning	-57,1	-37,9	-38,0	0,1	-57,1	0,0
Grundskola	-187,1	-126,0	-120,9	-5,1	-187,9	0,8
Förskola och pedagogisk omsorg	-98,7	-68,1	-63,1	-5,1	-98,7	0,0
Kulturskolan	-5,5	-3,6	-1,2	-2,4	-5,5	0,0
SUMMA	-600,3	-403,6	-368,8	-34,8	-600,3	0,0

Nämndens sammanfattning

Socialnämnden har under andra tertialet fortsatt arbetet med att tillse en trygg och hållbar äldreomsorg i vår kommun. Omställningsarbetet initierades utifrån en politisk vilja att verksamheten ska kunna utvecklas hållbart, med fokus på kvalitet för den äldre samtidigt som vi använder resurserna rätt och har en ekonomi i balans.

Socialnämnden ser med tillförsikt på utvecklingen av öppenvården inom individ och familjeomsorgens område. En ny, gemensam organisation med mer individanpassade insatser på hemmaplan och utökad samverkan förväntas ge goda effekter över tid, avseende både kvalitet och ekonomi.

Inom funktionshinderområdet är servicebostäderna på Albrektsgatan i gång. Tillsammans med bostäderna på Repslagargatan utgör de ett bra boendialternativ som är mer individuellt anpassat och som erbjuder både stöd och möjlighet till utvecklad självständighet.

Arbetet med att revidera Äldreplanen ”Det goda livet som äldre i Östhammars kommun” pågår och ska ut på remiss under hösten. Den nya planen ska gälla från 2023.

Det prognostiserade underskottet vid tertial två är lägre än vid tertial 1, trots stora kostnader för att upprätthålla bemanning under sommarperioden. Det minskade underskottet beror till stora delar på intäkter via statsbidrag varför arbetet utifrån den åtgärdsplan för budget i balans, som antogs efter tertial 1-prognosen, fortsätter oförändrat.

Väsentliga personalförhållanden

Kommunfullmäktige har gett nämnder och förvaltningen i uppdrag att arbeta aktivt för att sänka medarbetarnas sjuktal.

Sjukfrånvaron inom sektor Omsorg Q2 2021 (8,2) jämfört med Q2 2022 (8,0) visar att den ligger i samma nivå som den gjorde samma period föregående år.

Inom verksamhetsområde Myndighet så består nästan hälften av sjukfrånvaron av långtidsjukfrånvaro (över 59 dagar) och är till största del inte av arbetsrelaterad karaktär. Biståndsenheten drabbades under denna period av att många medarbetare fick Covid-19 och därmed är deras sjukfrånvaro för denna period hög. Trots utbrott av Covid-19 på en enhet så sänkte Myndighet sin sjukfrånvaro från 9,4% till 7,7% jämfört med samma period 2021.

Inom verksamhetsområde Produktion består en tredjedel av den totala sjukfrånvaron av långtidsjukfrånvaro (över 59 dagar). Korttidsjukfrånvaron för Produktion består under denna period till största del av samma orsaker som Q1 2022. Många personer har varit förkylda och därmed stannat hemma i väntan på provsvar, även konstaterad Covid-19 samt fortsatta utbrott av campylobacter är de främsta orsakerna till frånvaron. Jämfört med samma period föregående år är det en mindre ökning av sjukfrånvaron från 8,5% till 8,8%.

Sektorn står likt det flaggades för i Q1 2022 för fortsatta kompetensförsörjningsutmaningar. Det har under sommaren varit stora utmaningar i att få ihop sommarbemanningen inom verksamhetsområde Produktion. Det har

resulterat i att vi behövt använda våra ordinarie medarbetare i bemanning i högre utsträckning än vi önskat. Det har även resulterat i förflyttningar av semestrar på några enheter.

Kvalitet

Sektor omsorg ska vara en effektiv verksamhet

Den samlade bedömningen, utifrån utfall eller prognos för respektive styrtal, är att nämndmålet inte nås för helåret.

Socialnämndens stöd och omsorgsverksamhet är en stor, viktig och resursberoende/krävande del av kommunens samlade verksamhet. Att Socialnämndens verksamhet bedrivs resurseffektivt är av stor vikt för att klara av nuvarande och framtida utmaningar. Genom att följa och analysera verksamhetens nettokostnadsavvikelse och brukarnas upplevelse av kvalitet i levererade tjänster ges en bild av nämndens effektivitet.

Arbetet inom ramen för Trygg och hållbar äldreomsorg, omorganiseringen av öppenvården inom Myndighets verksamhetsområde och genomförda insatser inom LSS-området bedöms ha goda effekter inom målområdet. Resultatet av förändringarna förväntas dock få genomslag först på lång sikt, vilket visar sig i ett antal prognostiserat uppnådda styrtal för helåret eller redan rapporterat uppnådda utfall. Även pandemin ger vissa ”skuldeffekter” som påverkar årsprognosen negativt vid tiden för tertial 2-redovisningen. Glädjande är ett gott utfall i brukarundersökning för särskilt boende, trots att undersökningen genomfördes under pågående pandemi och Nettokostnadsavvikelse LSS. Resultatet för brukarundersökning hemtjänst föll

också väl ut även om utfallet om 85 % nöjdhet (helhet) inte riktigt nådde det uppsatta målet om 86 %.

För att ett nämndmål ska anses uppnått skall samtliga styrtals måltal vara uppnådda. För tertial 2 finns bara delvis rapporterade utfall, varför målprognosen baseras på både faktiska utfall och kvalitativa bedömningar utifrån planerat och/eller genomfört arbete.

Kommentarer till utfall eller prognos per styrtal nedan

Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%) ska minska

Måtalet uppnås inte för året. Trots ett förhållandevis gott resultat så når vi inte måtalet.

Styrtalet avser avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för individ- och familjeomsorg, kr/inv. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Verksamheten fortsätter att arbeta aktivt med hemmaplanslösningar men då det rapporterade värdet 2022 baseras på 2021 års siffror, så kan effekter av arbetet med omorganisering av öppenvården ge utslag för styrtalet först 2023.

Köp av individ och familjeomsorg totalt, andel (%) ska minska

Måtalet uppnås inte för året.

Styrtalet avser kommunens köp av individ- och familjeomsorg som andel av den totala kostnaden för individ- och familjeomsorg (%). Köp av verksamhet avser här betalning för ett offentligt uppdrag (kärnverksamhet) som överlämnats till någon annan att utföra.

Målet om att endast 18 % av den totala kostnaden för individ- och familjeomsorg ska betalas till annan utförare nås inte. Verksamheten fortsätter att arbeta aktivt med hemmaplanslösningar. Det rapporterade värdet 2022 baseras på 2021 års siffror, så effekter av arbetet med omorganisering av öppenvården kan ge utslag för styrtalet först 2023.

Brukarbedömning IFO totalt - helhetssyn, andel (%) ska öka

Prognosen är att måtalet nås för året. Detta trots en liten nedgång 2021 från ett mycket högt utfall 2020. Arbetet med omorganisering av öppenvården pågår under året och beräknas få positiva effekter. Men både utfall och antal respondenter i brukarundersökningen varierar mycket mellan åren, varför prognosen kan vara osäker. Resultat av undersökningen kommer vecka 49.

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska bibehållas

Måtalet är inte uppnått för året. Måtalet för innevarande år är 86 % och utfallet blev 85 %. De områden där vi sticker ut mest i negativ bemärkelse, i förhållande till övriga kommuner, är för frågorna som berör upplevda besvär med svår ångslan, oro och ångest samt om man besväras av ensamhet. Här ser vi inte bara att resultatet är svagt i förhållande till andra,

utan också att resultatet försämrats över tid.

Ingen könsuppdelad statistik finns tillgänglig ännu, varför eventuella skillnader mellan män och kvinnors bedömningar inte kan kommenteras. Finns könsuppdelat resultat tillgängligt vid årsredovisning så kommenteras det då.

Vi jobbar med att se till att brukarna får sina beviljade insatser i större utsträckning än tidigare. Det följs bland annat upp via styrtal leveranssäkerhet, som har förbättrats över tid. I arbetet med Trygg och hållbar äldreomsorg lyfts kontaktmannaskapets betydelse fram. Arbetet med att förbättra kontinuitet sker utifrån tre perspektiv,

- Vårdkontinuitet (alla insatser tillhålls på samma sätt oavsett vilken medarbetare som utför insatsen, arbetsbeskrivningarna som finns i genomförandeplanen)
- Tidskontinuitet (vi håller de tider vi planerat i våra genomförandeplaner)
- Personalkontinuitet (sker b.l.a. via att kontaktpersonen träffar sin brukare varje vecka)

Trots att mycket arbete pågår i styrtalets riktning så förväntas det ta tid innan förbättringsarbetet får tydligt genomslag i brukarundersökningen. Dessutom genomfördes undersökningen under en aktiv fas av pandemin med omfattande restriktioner, vilket också kan ha påverkat utfallet.

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska öka

Måtalet nås för året.

Utfallet 80 % i relation till målsatta 74 % ger att vi uppfyller målet. Utfallet har fluktuerat över tid (2017: 89 %, 2018: 76 %, 2019: 83 %, 2020: 74 %) varför det är svårt att säga om resultatet beror på återställningseffekter efter pandemin eller har andra orsaker.

Det område där vi sticker ut mest i negativ bemärkelse, i förhållande till övriga kommuner, är frågan som berör möjligheten att komma utomhus. Där vi sticker ut positivt handlar det om personalens bemötande och vilken hänsyn de tar till åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras.

Ingen könsuppdelad statistik finns tillgänglig ännu, varför eventuella skillnader mellan män och kvinnors bedömningar inte kan kommenteras. Finns könsuppdelat resultat tillgängligt vid årsredovisning så kommenteras det då.

Undersökningen genomfördes under en aktiv fas av pandemin med stor samhällspridning och omfattande restriktioner, vilket kan ha påverkat utfallet. Dessutom genomfördes en rad förändringar av organisationen under 2021, vilket möjligen kan ha påverkat brukarnas nöjdhet i någon mån. Resultatet är således inte alldeles lättolkat.

Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+ ska minska

Prognosen är att vi inte når målet för året. Troligt är att post-pandemieffekten håller i sig. Detta innebär att det ackumulerade behovet av vård- och stödinsatser som uppkom under pandemin håller i sig även under året.

Med Trygg och hållbar äldreomsorg så jobbar vi för att nå målet på sikt. Aktiviteter för detta är bland annat att vi har minskat antalet korttidsplatser, ställt om tre boenden till individbeslut, upprättat en ny nattorganisation och dessutom skapat en samordnad sjuksköterske-organisation som förväntas leda till en bättre kostnadsutveckling på sikt. Syftet med trygg och hållbar äldreomsorg är, förutom lägre kostnader, bättre kvalitet genom flexibla arbetssätt och brukaren i centrum. Målet är en effektiv äldreomsorg med rätt insatser, i rätt tid och i rätt omfattning.

Andel invånare 80+ som inte har någon biståndsbedömd insats ska öka

Prognosen är att målet inte nås för året. Vård- och stödskuld till följd av pandemin ger fortfarande effekter. Många anhöriga har valt att vårda sin anhöriga själva då man inte velat använda hemtjänst eller ansöka om särskilt boende, vilket har lett till ett ackumulerat behov som förväntas kunna påverka styrtalets utfall för helåret.

Med Trygg och hållbar äldreomsorg så jobbar vi för att nå målet på sikt, där målet är en effektiv äldreomsorg med rätt insatser, i rätt tid och i rätt omfattning.

Nettokostnadsavvikelse LSS, (%) ska minska

Målet nås för året. Ett positivt värde indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och ett negativt värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Styrtalet avser avvikelse i procent mellan

kommunens nettokostnad för LSS och en beräknad referenskostnad för LSS, kr/inv. Referenskostnaden bygger på nettokostnader och strukturvariabler för det aktuella året. Referenskostnaden för LSS beräknas med hjälp av antalet verkställda beslut 1/10 föregående år och personalkostnadsindex.

Utfallet för nettokostnadsavvikelse LSS har förbättrats markant de senaste åren.

Förbättringen kommer främst ifrån en breddning av boendeinsatserna inom LSS och att Socialnämnden byggt nya servicebostäder, där dygnskostnaden är klart lägre jämfört med gruppboendestäder LSS.

En annan genomförd förändring är de nya villkoren för LOV-ersättning där nämnden sätter nya krav på utförarna att jobba med närvaro. Vid långvarig brukarfrånvaro sänks ersättningen, för att markera vikten av en meningsfull och motiverande sysselsättning.

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%) ska minska	-8,1%	-10%
Köp av individ och familjeomsorg totalt, andel (%) ska minska	25%	18%
Brukarbedömning IFO totalt - helhetssyn, andel (%) ska öka	-	>92%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska bibehållas	85%	86%

STYRTAL	UTFALL	MÅLTAL 2022
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska öka	80 %	>74%
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+ ska minska	-	
Andel invånare 80+ som inte har någon biståndsbedömd insats ska öka	-	72%
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%) ska minska	-2,2%	0%

Sektor omsorg ska vara en attraktiv arbetsgivare

Den samlade bedömningen, utifrån årsprognos för respektive styrtalet, är att nämndmålet inte nås för året.

Nära hälften av kommunens medarbetare arbetar med vård och omsorg av kommunens invånare. Att kommunen inom dessa områden, av dessa medarbetare, uppfattas som en attraktiv arbetsgivare är mycket viktigt. Skillnaden för kommunen och dess invånare mellan friska medarbetare som trivs och utvecklar sina arbetsplatser och motsatsen kan inte överskattas.

Ett omfattande arbete pågår i målets riktning och har resulterat i positiva förflyttningar för både sjuktal och personalomsättning. Trots det är prognosen att vi inte når målet för året. Delvis beror det på höga ambitioner inom trögrörliga områden men resultaten har även påverkats av pandemin och omfattande förändringar av såväl

organisation som arbetssätt. Mer om sjuktal och kompetensförsörjning under rubrik Väsentliga personalförhållanden i rapporten.

För att ett mål ska anses uppnått skall samtliga styrtals måltal vara uppnådda. För tertial 2 finns inga rapporterade helårsutfall, varför prognoserna baseras på tertialutfall och kvalitativa bedömningar utifrån planerat och/eller genomfört arbete.

Kommentarer till prognos per styrtal nedan.

Sjuktalet ska minska

Prognosen är att måltalet nås för året.

Utfallet för kvartal 1 låg 2,1 procentenheter över måltalet för 2022. Enligt säsongskurvan för sjukstatistik så är frånvaron vanligtvis högst i början på året och förväntas sedan sjunka under kvartal 3 och 4. Utfallet för kvartal 2 följer den prognosen och utfallet landar på måltalet 8, med en fortsatt differens mellan utfall för kvinnor respektive män, om cirka 3 %, där män har lägre sjuktal.

Personalomsättningen ska minska

Prognosen är att måltalet inte nås för året.

Styrtalet avser avgångar då personer lämnar vår organisation, både i pension och av andra anledningar. Vi räknar inte med de som flyttat på sig inom organisationen, eller de som blivit övertaliga eller dött. Utfall för personalomsättning rapporteras endast på

helårsbasis.

Personalomsättningen blev lägre mellan 2020 och 2021. Prognosen är en fortsatt sänkning för 2022, tack vare chefsatsningar och aktivt arbete med arbetsmiljöfrågor. Dock kan vi inte förvänta oss en så pass stor sänkning under 2022 att vi hamnar under måltalet 10%, redan under innevarande år.

Antalet pensionsavgångar är inte fler i år än 2021 om vi utgår från ålder (födda 1957 eller tidigare 22 personer och födda 1956 eller tidigare 25 personer).

Helhetsintrycket av vår organisatoriska och sociala arbetsmiljö ska förbättras

Prognosen är att måltalet inte nås för året.

OSA-mätningar genomförs under oktober månad varför utfall saknas per tertial 2. Prognosen baserar sig på att utfallet varit lägre än 2022 års måltal under flera år och inte verkar snabbbrörligt.

Under hösten 2021 påbörjades ett omfattande arbete som fokuserar på friskfaktorer. Detta förändringsarbete fortsätter under 2022. Sektorns enheter förväntas upprätta en plan och genomföra aktiviteter utifrån senaste OSA-enkätens resultat. Sektorn tränar med chefer och medarbetare på att fokusera på det positiva och förstärka positiva beteenden. Detta erfordrar ett arbete med att skapa struktur och dialog och att arbeta aktivt med medarbetarskapet.

Ekonomiskt utfall

Socialnämnden har för år 2022 en nettobudget

på 532,6 mnkr. För perioden januari till augusti (delår) har Socialnämnden en budget på 354,5 mnkr med ett utfall på 344,9 mnkr. Detta medför ett överskott för perioden som uppgår till 9,5 mnkr. Helårsprognosen är -4,9 mnkr och den positiva avvikelsen för delåret förklaras till stor del av intäkter som är av engångskaraktär, exempelvis statsbidrag som ännu ej har förbrukats samt eftersökta pengar från Migrationsverket som ej har budgeterats för.

Prognos helår

Helårsprognosen 2022 för Socialnämnden vid delåret är -4,9 mnkr. Detta är fördelat enligt följande på nämndens tre stora block:

- **Omsorg, Stab: +13 500 tkr. Detta överskott beror på inkomna statsbidrag.**
- **Myndighet, Omsorg: +2 700 tkr**

Gemensamma verksamhetskostnader inom Myndighet, Omsorg, uppvisar fortsatt lägre förväntade kostnader samtidigt som inkomna intäkter från Migrationsverket har fortsatt överskrida budget vilket ger den positiva prognos på +1 000 tkr.

Öppenvården för Barn & Ungdom uppvisar ett mindre prognostiserat underskott på -100 tkr till följd av två nyanställningar (ny ungdomspedagog samt inom familjerätten) som har varit planerade sedan tidigare.

Vad gäller vuxensektionen ser vi fortsatt lägre förväntade kostnader för såväl ekonomiskt bistånd som för externa placeringar inom socialpsykiatri vilken förväntas generera ett överskott på +1 000 tkr.

För Självständigt Boende Och Liv, som under verksamhetsåret 2022 ska slås ihop med Öppenvården inom Barn & Ungdom ser vi idag ett prognostiserat överskott på +400 tkr. I detta överskott är hänsyn taget till kommande planeringsdagar vid sammanslagningen med Öppenvården inom Barn & Ungdom samt även tillsättning av en sjunde tjänst som behövs och som nu har tillsats.

Inom Äldre & LSS, Myndighet där det förväntade utfallet är ett överskott på +400 tkr ingår många olika delar.

De största negativa avvikelserna förklaras av väldigt höga kostnader jämfört med budget för daglig verksamhet inom egen regi, högre kostnader för externa placeringar inom SoL och kontaktverksamheterna samt att det under hösten behövs en inhyrd socionom. Sedan tidigare har det också inkommit viten som avser överkända beslut från år 2017-2018.

Delar som å andra sidan genererar överskott är lägre kostnader än budgeterat för utförda hemtjänstinsatser, både i egen regi och inom LOV, men också högre intäkter av omsorgsavgifter än budgeterat. Det har dessutom inkommit en intäkt av engångskaraktär från Migrationsverket som uppgår till 2 mnkr.

- **Produktion, Omsorg: -21 100 tkr**

Gemensamma verksamhetskostnader för Produktion, Omsorg uppvisar ett överskott på +4 700 tkr. Under pandemin har det varit stora kostnader för skyddsutrustning som har gått här som inte längre finns för år 2022 och inga sådana inköp har gjorts sedan maj och förväntas inte heller att göras.

Inom särskilt boende där den totala prognosen visar på ett underskott som uppgår till -3 800 tkr har det fortsatt varit höga personalkostnader på demensboendena. Det är på just demensboendena som underskotten återfinns medan omvårdnadsboendena visar budget i balans eller överskott

Inom ordinärt boende (hemtjänstorganisationen, korttidsvård, rehab samt nattorganisationen) förväntas ett underskott på -14 900 tkr.

Till stor del förklaras underskottet inom ordinärt boende av hemtjänstorganisationen där det görs cirka 2% fler timmar under delåret 2022 än delåret 2021 (123 130 timmar jämfört med 120 930 timmar) men med en debiteringsgrad som är 1,6 procentenheter lägre (61,3% jämfört med 62,9%). Notera att debiteringsgraderna avser jan-jul 2022 respektive jan-jul 2021 då debiteringsgraden per augusti ännu ej är tillgänglig.

Effekten av detta är att hemtjänstorganisationen fortsatt gör fler timmar jämfört med samma period föregående år men med en lägre effektivitet och högre kostnad. Detta tydliggörs framförallt i att lönekostnaderna överskred intäkterna för utförd tid under delåret 2021 med 500 tkr jämfört med för delåret 2022 där lönekostnaderna överskrider intäkterna med 4 800 tkr.

Nattorganisationen uppvisar stora underskott jämfört med budget. Uppfattningen är att den bemanningsnivå som finns och som genererar underskottet är det behov som finns för att ha en fungerande arbetsmiljö utan att det ska leda till sjukfrånvaro och ännu högre kostnader.

HSL-verksamheten (sjuksköterskor på dag- och nattetid) sargas fortsatt av brist på sjuksköterskor i egen regi och behovet av inhyrd personal har varit stort under sommaren. Även om det är i mindre omfattning så kvarstår visst behov även resten av året och prognosen är ett underskott på -6 300 tkr. Trots det stora arbetet med att rekrytera sjuksköterskor så saknas det fortfarande ett antal för att vara fulltaligt i egen regi.

Gällande sjuksköterskor på nattetid ser vi ett behov av minst en inhyrd sjuksköterska på heltid, året ut. Den nya upphandlingen, ett så kallat DIS (Dynamiskt InköpsSystem) skapar även osäkerheter kring vilka priser vi får betala för de inhyrda sjuksköterskorna då utbud och efterfrågan styr priset.

Verksamheten för hjälpmedel och förebyggande visar likt 2021 ett överskott och förväntas till utgången av 2022 uppvisa ett överskott på +1 000 tkr. Viktigt att poängtera är att kostnaderna för hjälpmedel plötsligt kan komma att öka. Vi vet fortfarande inte huruvida det finns en eftersläpning i behovet av hjälpmedel till följd av Corona-pandemin och att individer i samhället har avvaktat.

Gällande bostadsanpassningar ser vi historiskt (över en flerårsperiod) en genomsnittlig månatlig kostnad som har uppgått till 130-150 tkr men efter att en bostadsanpassning är beviljad är det upp till den enskilde att slutföra anpassningen vilket ibland kan dröja till nästkommande kalenderår.

Funktionshinder visar som helhet ett mindre underskott på -1 000 tkr.

Gruppboendena visar på vissa håll höga personalkostnader jämfört med budget, främst gällande rörliga lönekostnader.

Personlig assistans har drabbats av bortfall av totalt tre brukare under delåret samtidigt som det har inkommit en ny brukare. Här förklaras det förväntade underskottet av lägre förväntade intäkter från Försäkringskassan (FK) jämfört med budget i kombination med kostnader som fortsatt är höga jämfört med de intäkter som kommer från FK.

Här har vi även verksamheten Bojen som uppvisar överskott på grund av avsaknad av barn som är i behov av insatsen och därmed lägre personalkostnader än budgeterat.

Även ledsagningen inom LSS visar överskott.

SOCIALNÄMND MNKR		BUDGET ÅR	BUDGET ACK	UTFALL ACK	AVVIKEL- SE	PROGNOS HELÅR	AVVIKEL- SE
SEKTOR OMSORG	FUNKTION						
	OMSORG, STAB	-33,4	-22,3	-12,7	9,6	-19,9	13,5
	MYNDIGHET OM- SORG	-404,1	-269,3	-261,7	7,7	-401,4	2,7
	PRODUKTION OMSORG	-94,9	-62,7	-74,0	-11,3	-116,0	-21,1
	SUMMA	-532,4	-354,3	-348,4	6,0	-537,3	-4,9

Östhammars kommun
Stångörsgatan 10, Box 66 • 74221 Östhammar
Tel: 0173-860 00 • E-post: osthammardirekt@osthammar.se
Hemsida: www.osthammar.se • Orgnr: 212000-0290

Socialnämnden

Dnr SN-2022-36

§ 115. Redovisning av ej verkställda gynnande beslut kvartal 2

Beslut

Socialnämnden tar del av redovisningen och överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige (bilaga 3).

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kap § 6 h Socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män. Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutsunderlag

Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut kvartal 2

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Verksamhetschef Yvonne Wahlbeck föredrar ärendet.

Beslut skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunens revisorer

Statistikrapport av ej verkställda beslut

Omsorg, Kvartal 2 2022

Innehållsförteckning

1 Statistikrapport av ej verkställda beslut	3
---	---

1 Statistikrapport av ej verkställda beslut

Socialförvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår socialnämnden besluta att överlämna redovisningen till fullmäktige
Beslutsfattare/delegat: Socialnämnden

Bakgrund

Enligt 16 kap § 6 h Socialtjänstlagen (SoL) skall socialnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det skall också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män.

Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

LSS Beslut

Beslutsdatum Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte verkställts	Vidtagna åtgärder	Kön	Dagar räknat från beslutsdatum
2021-05-05	Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna 9§9 LSS	Resursbrist, saknar ledig bostad.	Verkställd 2022-05-31.	Kvinna	421
2021-05-05	Daglig verksamhet 9§10 LSS	Förhandsbesked.	Förhandsbesked. Den enskilde flyttar till kommunen 2022-05-31. Kontakt med utförare har påbörjats, samt gjort studiebesök på tilltänkt enhet.	Kvinna	421
2021-06-07	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdrags tagare.	KP är tillfrågad om uppdraget 2021-09-23 2021-11-09 2022-01-24 2022-02-14 2022-03-18 2022-04-04 2022-04-28 Samtliga KP har tackat nej	Man	388
2021-06-08	Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna 9§9 LSS	Resursbrist, saknar ledig bostad.	Verkställd 2022-04-01.	Kvinna	297
2021-06-14	Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna 9§9 LSS	Resursbrist, saknar ledig bostad.	Beviljad daglig verksamhet LSS.	Kvinna	381

2021-06-22	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdrags tagare.	KP tillfrågad 2021-09-23 2021-10-27 2021-11-12 2022-02-09 2022-04-22 2022-06-02 2022-06-17 Samtliga KP har tackat nej.	Man	373
2022-02-15	Kontaktperson enl 7 o 9 § 4 p LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdrags tagare.	KP tillfrågad 2022-04-22 samt 2022-06-02 och tackat nej. Erbjudande om KP 2022-06-10, matchning planerad i augusti.	Man	135
2022-02-15	Bostad vuxna enl 7 o 9 § 9p LSS	Resursbrist, saknar ledig bostad.	Påbörjade planering av flytt till externt-boende under permitteringstid från Säter. Planeringen avbröts då Rättspsykiatri i Region Uppsala inte betalar för merkostnaden kopplat till villkoren. Står nu i kö till lämpligt boende i kommunens egen regi.	Man	135
2022-02-24	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdrags tagare.	KP tillfrågad 2022-03-17 samt 2022-06-16 och tackat nej.	Man	126

SoL Beslut

Beslutsdatum Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte verkstälts	Vidtagna åtgärder	Kön	Dagar räknat från beslutsdatum
2021-08-20	Avlösning i hemmet (ÄO)	Annat skäl	Verkställd 2022-04-11.	Kvinna	234
2021-11-01	Kontaktperson (OF)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstag are.	Verkställd 2022-05-16.	Man	197
2021-11-11	Kontaktperson (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstag are.	Erbjuden kontaktperson 2022-04-01.	Man	182
2021-12-02	Korttidsboende alt. Växelvård	Den enskilde har tackat nej till erbjudandet.	Erbjuder vistelseperiod 2022-07-18 till 2022-07-25. Den enskilde tackar nej till perioden pga sjukdom. Möjligheten att kunna erbjuda annan period ses över.	Man	211
2022-01-01	Kontaktperson (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstag are.	verkställd 2022-05-10.	Kvinna	130
2022-02-08	Hemtjänst	Den enskilde har tackat nej till erbjudandet.	Anhörig sköter omvårdnaden tills det öppnas upp en plats på Aktivt stöd.	Kvinna	143

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2022-11-08

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2022-10-18 – 2022-12-13

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Den 27 januari 2022 meddelade regeringen tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen för SKB:s ansökan om att bygga en inkapslingsanläggning i Oskarshamns kommun och ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Besluten finns att läsa på **regeringens hemsida**.

SKB lämnade i februari in ett förslag på tidsplan för den fortsatta handläggningen till Mark- och miljödomstolen och har föreslagit att de ska redovisa sina slutliga yrkanden och villkorsförslag under första halvåret 2023. Mark- och miljödomstolen har gett SKB anstånd med att ge in yttranden till den 30 juni 2023.

Flera miljöorganisationer (Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner, Fältbiologerna, Naturskyddsföreningen Uppsala län, Naturskyddsföreningen Östhammar och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG)) lämnade den 27 april in en gemensam ansökan om rättsprövning av regeringens beslut. Rättsprövning innebär att Högsta förvaltningsdomstolen kan upphäva ett regeringsbeslut som strider mot någon rättsregel på det sätt sökanden har angett eller som i övrigt klart framgår av omständigheterna. Miljöorganisationerna anser att regeringsbesluten strider mot miljöbalkens rättsregler och bygger på felaktiga bedömningar. Miljöorganisationernas begäran finns att läsa på **MKG:s hemsida**.

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Den 22 december 2021 meddelade regeringen tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen för SKB:s ansökan om att bygga ut det befintliga slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall (SFR) i Forsmark. Besluten finns att läsa på **regeringens hemsida**.

Regeringens beslut innebär att ärendena åter handläggs av Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt respektive Strålsäkerhetsmyndigheten. Mark- och miljödomstolen har att besluta om tillstånd enligt miljöbalken och sätta villkor för verksamheten enligt den lagstiftningen. I den stegvisa prövningen enligt kärntekniklagen ska Strålsäkerhetsmyndigheten bland annat godkänna en ny säkerhetsredovisning innan SKB får påbörja utbyggnaden av SFR.

I mars lämnade SKB in underlag till mark- och miljödomstolen bestående av bland annat yrkanden och förslag till villkor. Dessa skickades på remiss under våren och flertalet remissinstanser, bland annat Östhammars kommun, lämnade yttranden i början av sommaren. Kommunens yttrande finns att läsa på kommunens **slutförvarswebb**.

SKB lämnade den 15 september in ett bemötande av de yttrande som lämnades i början av sommaren. Övriga parter har getts möjlighet att senast den 31 oktober yttra sig över det som står i de nu inlämnade handlingarna. Kommunens yttrande hanterades på kommunstyrelsens sammanträde den 25 oktober.

Huvudförhandling planeras att hållas i Mark- och miljödomstolen i Nacka den 29 november till 1 december. Vid förhandlingen hanteras även SKB:s ansökan om havsvattenuttag.

Övrig aktuell information

Havsvattenuttag för utbyggnaden av SFR

SKB lämnade den 28 februari in en ansökan till mark- och miljödomstolen om att ta upp havsvatten i Forsmark för att säkra tillgången på processvatten vid utbyggnad och fortsatt drift av SFR. Domstolen skickade under våren ansökan på remiss. Kommunstyrelsen har lämnat ett yttrande som finns att läsa på kommunens **slutförvarswebb**. Länsstyrelsen Uppsala län yrkade i sitt yttrande över ansökan på att miljökonsekvensbeskrivningen (MKB:n) inte skulle godkännas och att ansökan skulle avslås på grund av brister i samrådet.

SKB lämnade den 15 september in ett bemötande av inkomna synpunkter. Bemötandet innehåller bland annat ett återkallande av de delarna av ansökan där länsstyrelsen ansåg att det fanns brister i samrådet samt en tidsbegränsning av tillståndet. Övriga parter har getts möjlighet att senast den 14 oktober yttra sig över det som står i handlingarna. Östhammars kommun har beviljats förlängd svarstid till den 26 oktober. Kommunens yttrande hanterades på kommunstyrelsens sammanträde den 25 oktober.

Gemensam huvudförhandling i denna prövning och prövningen av utbyggt SFR planeras att hållas i Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt den 29 november till 1 december.

Hamnen i Forsmark

SKB ansökte 2016 om utökad verksamhet vid hamnen i Forsmark bland annat för att möjliggöra transport av bergmassor från hamnen. Ansökan har varit vilandeförklarad i avvaktan på regeringens beslut om slutförvaren. SKB har fortsatt med arbetet med utformningen av hamnen sedan ansökan lämnades in och avser nu att genomföra vissa åtgärder i vattenområdet i eller i anslutning till hamnen som inte ingick i den tidigare ansökan. Den 10 oktober lämnade SKB in en tilläggsansökan till Mark- och miljödomstolen.

Forskning, utveckling och demonstration (Fud)

SKB lämnade den 29 september in en redovisning av det så kallade Fud-programmet. I programmet, som ska lämnas in vart tredje år, ska det redovisas forskning och utveckling kring avvecklings- och rivningsarbeten samt hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall. Redovisningen finns att läsa på **SKB:s hemsida**.

Strålsäkerhetsmyndigheten granskar programmet och ska senast den 31 mars 2023 yttra sig över programmet till regeringen. Inför myndighetens yttrande genomförs en remissrunda med bland annat myndigheter, högskolor och kommuner. Synpunkter ska lämnas till Strålsäkerhetsmyndigheten senast den 31 december 2022. Kommunens yttrande planeras att hanteras på kommunstyrelsens sammanträde den 29 november.

Översyn av lokala säkerhetsnämnder

Strålsäkerhetsmyndigheten har, på uppdrag från regeringen, gjort en översyn av de lokala säkerhetsnämnderna vid de kärntekniska anläggningarna. En rapport har tagits fram och skickats på remiss till bland annat de lokala säkerhetsnämnderna och berörda kommuner. Remissvar ska lämnas till miljödepartementet senast den 31 oktober.

I översynen föreslås bland annat, angående slutförvar, att SFR och kärnbränsleförvaret ska ingå i nämndernas verksamhet. Myndighetens rapport samt en sammanfattning finns att läsa på **Strålsäkerhetsmyndighetens hemsida**. Kommunens yttrande hanterades på kommunstyrelsens sammanträde den 25 oktober.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Östhammars kommuns slutförvarswebb och nyhetsbrev

På kommunens slutförvarswebb www.slutforvarforsmark.se hittar du information om de slutförvar som är eller kan bli aktuella i Östhammars kommun. På hemsidan hittar du även **webbsändningar** av Referensgruppens möten och en **dokumentbank** med bland annat kommunens yttrande i prövningarna.

På hemsidan kan du även anmäla dig till Slutförvarsenhetens nyhetsbrev.